

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—LEGISLAȚIUNE—ECONOMIE POLITICĂ—FINANȚE—SOCIOLOGIE

Director: **DEM. I. DOBRESCU**
Președintele Uniunii Avocaților din România

COMITETUL DE REDACȚIE:

TR. ALEXANDRESCU <i>Avocat. Fost Magistrat Prodecanul Baroului de Ilfov</i>	ALEX. CERBAN <i>Profesor la Facultatea de Drept, București</i>	IOSEF G. COHEN <i>[Avocat]</i>	GR. CONDURATU <i>Fost Consilier la C. de Apel București, Avocat</i>	N. JAC CONSTANTINESCU <i>Președinte la Curtea de Apel din București</i>
RÉNÉ DEMOGUE <i>Profesor la Facultatea de Drept din Paris</i>	V. DONGOROZ <i>Confer. la Facult. de Drept din Buc. Avocat</i>	CONSTANT IONESCU <i>Avocat, al Statului. Doctor și Laurent în Drept Paris</i>	ALFRED JUVARA <i>Profesor Universitar Avocat</i>	Dr. ȘT. LADAY <i>Membri în Consiliul Legislativ</i>
C. SIPSOM <i>Profesor la Facultatea de Drept, București</i>	C. STOEANOVICI <i>Dr. în Drept din Paris Avocat</i>	GR. TRANCU-IAȘI <i>Fost Ministru al Muncii Avocat</i>	P. VASILESCU <i>Profesor Universitar Avocat</i>	AL. VELESCU <i>Dr. în drept din Buc Avocat</i>
				ALBERT WAHL <i>Profesor la Facultatea de Drept din Paris</i>

Secretar de redacție: **E. C. DECUSARĂ**, Dr. în Drept din Paris. Directorul Statisticii Judiciare.

Membrii corespondenți pentru Paris: **EDOUARD LEVY** și **SILVIU KRAINIC**, D-ri în Drept, Avocați, Paris.

Membrii corespondenți pentru Polonia: **EMIL ST. RAPPAPORT**, Președinte la Curtea de Casație din Varșovia.

ABONAMENTUL

Un an p. B-ci, Case com., Autorit. 1400 lei	
„ Avocați 1000 „	
„ Magistrați 800 „	
6 luni prețul de sus pe jumătate	

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

In lunile Iulie și August

Apare odată la două săptămâni

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția și Administrația

București Strada Artei No. 5

Lângă Palatul Justiției

TELEFON 13/29

S U M A R

- Prim-Președintele Inaltei Curți, de Aurel Safirescu;
- Salarizarea Magistraților, de Titus D. Panu;
- Ardealul și Unificarea legislativă, de Const. Panaitescu;
- Propaganda pentru Emanciparea Magistraturii. *Magistratura în pelerinaj*, de Traian R. Scriban;
- Const. Hamangiu, Const. G. Rătescu, N. Jak Constantinescu, N. Georgean, P. Vasilescu, Gr. I. Țăranu și David Agatstein, *Recenzii*, de Traian R. Scriban;
- Exproprierea embaticului, de Gh. Iorganda, *Recenzie*, de Const. Zotta;
- Elemer Kovats, Le chemin le plus court de la pensée, *Recenzie*, de Radu Dimiu;
- Al IX Congres juridic internațional pentru redactarea Codului aerian, de Constant Ionescu;

JURISPRUDENȚE :

- Curtea de Casație s. I: *Maria D. Maican* cu *Ion Al. Popescu*. (Perimare. Cerere de.— Nu se aplică dispozițiile din legea accelerării cu privire la comunicări. Art. 257 Pr. civ. și 53 l. accelerării);
- Curtea de Casație s. II: *Ianchel Grutugolov* și alții cu *Ministerul Muncii și Asigurărilor Sociale*. (Hotărâre de arbitraj. Legea p. reg. conflictelor de muncă. Caracterul lor: Contracte colective de muncă supuse regulilor referitoare la convențiuni în genere. Drept de recurs. Inadmisibilitate);
- Trib. Covurului s. II: *Laslo Berguer* cu *Gabriel Elman*. (Faliment. Condițiuni. Declararea lui. Indicii de fraudă din partea falitului. Necesitatea verificării existenței lor. Amânarea soluționării pentru alt termen în vederea unei expertize contabile), cu o *Notă* de A. L. V.;
- Trib. Ilfov com. s. I: *A. Lazaris* cu *Const. Demetriadis*. (De câte feluri sunt operațiunile de bursă? Jocul de bursă. Când se poate opune excepția jocului de bursă comisionarului? Caracterul marjei în cazul jocului de bursă).

PRIM-PREȘEDINTELE INALTEI CURȚI

De curând s'a publicat decretul-regal prin care d-l Oscar N. Nicolescu, actual prim-president al Inaltei Curți de Casație și Justiție, este pus în retragere din funcție pentru regularea drepturilor la pensie, atingând limita de vârste prevăzută de lege.

Primul-president Oscar Nicolescu, după ce și'a luat cu laudă doctoratul în drept la Paris, a fost numit în 1888 procuror la Trib. Ilfov și de atunci a funcționat neîntrerupt timp de 43 ani, numai pe lângă instanțele judecătorești din Capitală, înaintând pas-cu-pas până la cea mai înaltă treaptă a magistraturii; mai tot timpul conducător de instanță: dela 1895 a funcționat ca presedinte Trib. Ilfov, dela 1899 prim-presedinte Trib. Ilfov; dela 1909 — 1920 (11 ani) ca prim-president al Curții de apel București; dela 1921 presedinte la Inalta Curte, iar dela 5 August 1927 ca prim-presedinte al Inaltei Curți.

Pe lângă cunoștiințe vaste și adâncă pricepere d-l prim-president Oscar Nicolescu posedă în cel mai înalt grad calități sufletești alese, cari l-au înălțat în fruntea acelor cari alcătuiesc laolaltă a III-a putere în Stat. Este înzestrat cu o rară bunătate sufletească; ascultă pe impetricinați cu blândețe și cu toată răbdarea; iar pe magistrați îi primea de îndată, întrerupând lucrările d-sale curente, cu politeță excesivă, întrebând cu cea mai mare atențiune și amănunțit despre starea și mersul justiției în localitățile de unde veneam, dându-ne sfaturi părintești și bune îndrumări.

D-l Oscar Nicolescu care va ocupa locul de onoare în galeria primilor presidenți ai Inaltei Curți, rămâne o figură măreață în analele magistraturii române.

* * *

În legătură cu personalitatea d-lui prim-president Oscar Nicolescu, care se retrage cu lauri de glorie pe frunte, socotesc că este locul să atrag atențiunea asu-

A apărut: **STUDII DE PROCEDURĂ CIVILĂ**, Vol. I de Gh. Popescu, Președinte la Trib. Ilfov. Vol. format mare cuprinde 116 pag. — Prețul 80 lei.

A apărut: **QUELQUES PAGES DE DROIT INTERNATIONAL AU TEMPS DE L'OCCUPATION DE LA ROUMANIE**, de d-l *Andrei Rădulescu*, consilier la Inalta Curte de Casație, membru al Academiei Române.

pra câtor-va chestiuni de organizare judecătorească importante cari sunt în legătură cu atribuțiunile prim-presidentului Curții de Casație și cu unele atribuțiuni cari sunt date ministrului de justiție și — voiu căuta să dovedesc — ar fi mult mai bine dacă ar fi date tot primului president al Casației.

Prim-președintele Inaltei Curți are acțiune de priveshere asupra președinților, membrilor dela Curtea de Casație, asupra prim-președinților Curților de Apel, precum și asupra președinților, consilierilor Curților de apel și membrilor parchetelor. (art. 189).

O altă atribuțiune importantă a prim-presidentului Inaltei Curții de Casație este aceea de president al comisiunii disciplinare de pe lângă Curtea de Casație compusă din cei 3 președinți de secție și 4 consilieri trași la sorți din sânul Curții de Casație pentru judecarea disciplinară a membrilor acelei Curți și ai Curților de apel, prim-președinților și președinților de tribunale. Această comisiune a fost instituită prin legea de organizare din 1925. Mai înainte de această dată atribuțiunile acestei comisiuni disciplinare se exercitau tot de vechiul consiliu superior al magistraturei. Consiliul superior de pe atunci — în altă formațiune — era chemat spre a-și da avizul asupra numirilor, înaintărilor magistraților și tot același consiliu judeca și infracțiunile disciplinare ale magistraților începând cu judecătoria de ocol.

Vechiul consiliu superior (conform legi din 24 Martie 1909) se compunea din trei consilieri de la casație (dintre cari se alegea presidentul) doi consilieri dela Curtea de Apel București un inspector judecătorec și un delegat al ministrului de justiție. În chestiuni de judecată Ministrul justiției n'a luat parte. Presidă însă ședințele privitoare la înaintări și confirmări. În 1925 s'a schimbat formațiunea consiliului superior, mărindu-se numărul membrilor dela 7 la 18, printre cari figurează și toți prim-presidentii Curților de Apel. S'au păstrat pentru acest consiliu atribuțiunile de a-și da avizul asupra a) numirilor și înaintărilor și b) în cazurile în cari va fi consultat de ministru; iar atribuțiunile prevăzute de art. 67 lit. b din legea de organizare judecătorească din 24 Martie 1909 în cuprinde, rea următoare: „a judecă, infracțiunile magistraților inamovibili la datoriile profesionale și a hotărâ pedepsele aplicabile aceloră cari se abat dela acele datorii”. Aceste atribuțiuni s'au dat comisiunilor de judecată (disciplinare) de pe lângă Curtea de Casație (pentru magistrații superiori) și Curți de apel (pentru judecătorii de tribunale și judecătorii)...

Ei bine, crearea acestor comisiuni disciplinare a fost o reformă importantă a legiuitorului din 1925; dacă și consiliul superior al magistraturei ar fi fost alcătuit tot din înalți magistrați dela Inalta Curte de Casație ar fi fost o operă și mai importantă și mai complexă.

Comisiunea disciplinară de pe lângă Inalta Curte este prezidată de prim-presidentul Inaltei Curți; dacă și presidarea consiliului superior al magistraturei, legiuitorul dela 1925 ar fi încredințat-o tot prim-presidentului Casației și dacă exercitarea acțiunii disciplinare nu s'ar fi dat exclusiv ministrului de justiție, ar fi fost o lege mai complexă, mai perfectă. Am credința fermă că d-l ministru de justiție actual, care a luptat din răspuneri să scoată pe magistrați de sub orice influențe străine și să-i dea independența desăvârșită, pentru ridicarea tot mai mult a prestigiului și a autorității ordinului judecătorec, cu ocaziunea modifi-

cărei legii de organizare judecătorească, va propune și modificarea consiliului superior al magistraturei atât în formațiunea lui cât și a modului de a funcționa.

Cea dintâi modificare, ar fi necesar să fie aceea ca prim-presidentul Curții de Casație să presideze și acest consiliu superior, tot astfel cum presidează și cealaltă comisiune disciplinară.

Consiliul superior, ca și comisiunea disciplinară de pe lângă Casație, trebuie să fie prezidate exclusiv de prim-președintele Inaltei Curți. Ministrul justiției trebuie să păstreze în întregime numai acțiunea de priveshere. (art. 187).

Exercițiul acțiunii disciplinare să-l aibă în principiu tot prim-presidentul Inaltei Curți.

Vom releva ca o modificare necesară și dispozițiunile art. 119 al. II: numirile prim-presidentului și a președinților Inaltei Curți de Casație se fac de ministrul justiției, fără avizul consiliului superior. Este adevărat că ministrul nu poate numi pe prim-president de cât dintre cei trei președinți de secție și procurorul general al Inaltei Curți, că dreptul de numire este foarte restrâns la acești patru înalți magistrați, cari îndeplinesc toate condițiunile... Dar, ori cât de bine intenționat și conștiincios ar fi ministrul justiției, căutând să numească pe acel care întrunește cele mai alese calități... totuși nu se poate admite ca în același mod în care se face numirea unui ajutor de judecător să se numească și prim-presidentul Casației.

Pentru considerațiuni de respect reciproc ce își datorează puterile constituționale în Stat, pentru întărirea spiritului de independență a corpului judecătorec se impune ca prim-presidentul Inaltei Curți de Casație să nu fie numit de ministrul justiției; iar în modificarea ce s'ar face să nu fie numit nici de Consiliul de miniștrii ori ales de Senat... prim-presidentul Curții de casație să fie ales dintre cei 3 președinți de secție și procuror general dela Inalta Curte de către toți consilierii Inaltei Curți, reuniți în secțiuni-unite, iar investitura s'o primească dela M. S. Regele ori sub orice altă formă solemnă.

21 Octombrie 1930.

AUREL SAFIRESCU

SALARIZAREA MAGISTRAȚILOR

Poate să pară cam paradoxal că în această epocă de criză economică și financiară să se vorbească de salarii în alt senz decât acela a reducerii lor. Și totuși avem curajul să susținem, motivat pe comparațiunea cu alți salariați ai Statului, unii de dată foarte recentă, că salariile magistraților, — mult mai mici decât a unor funcționari administrativi sau financiari, mai scăzute de cât ale ofițerilor și inferioare inginerilor dela reglă autonomă a căilor ferate, — trebuiesc urcate.

Actualele salarii neconforme cu rolul social înalt al slujitorilor Justiției, nu pot să subvie nici nevoilor strict inerente unei existențe modeste.

În dorința ce ne exprimăm pentru urcarea salariilor nu suntem o voce izolată, întru cât autoritățile militare — se zice după poruncă din loc înalt — se gândesc la mărirea soldelor ofițerești. Și ori cât respect avem pentru corpul ofițeresc dorindu-l cât mai select și mai bine salarizat, nimeni nu își poate închipui că pentru corpul judecătorec trebuie o mai puțină grijă.

Pentru a avea o magistratură bună, trebuie și o bună salarizare, căci numai așa elementele distinse pot fi reținute în corp, și numai astfel judecătorii nepreocupați de grijile existenței, de lipsuri și mizerie, pot avea mintea liberă, depune toată atențiunea și încordarea la numeroasele probleme juridice ale căror diverse soluționare se pune zilnic.

Dacă înaintea marelui război de întregirea neamului, când salariile raportate la cele actuale erau mult superioare și totuși nu se considerau suficiente, dar încă acum!

Și atunci judecătorul de sedință dela Tribunal avea 520 lei aur lunar, echivalentul a 21.000 lei în valuta de astăzi, iar Consilierul de Curte 950 lei aur lunar, echivalentul a 40.000 lei, și încă această valută față cu indicile de scumpete, care este și mai ridicat, nu ar reprezenta adevărata valoare a salariilor anterioare.

În ultimii ani prin diferite legi organice și chiar prin deciziuni ministeriale, s'a urcat în mod simțitor salariul unor anumți funcționari. Astfel Președinții delegațiunilor județene, așa numiți Prefecți administrativi, au salarii care întrec cu mult pe acel al Consilierilor dela Curțile de Apel. Luând exemplul unui mic județ din Moldova, județul Baia, aflăm că Președintele delegațiunii județene, primește un salariu de 20.000 lei lunar, 10.000 lei cheltueli de reprezentare, permis cl. I-a pe căile ferate și automobil la dispoziție. Comparați acest salariu cu acel al Președinților la Curțile de Apel, care primește 24.000 lei lunar și întrebați-vă dacă rolul social al celor din urmă nu este ceva mai important, decât acelor dintâi și dacă salarizarea se găsește în aceiași proporție! Dar la Ministerul de Finanțe unde prin deciziunea Ministerială s'au dublat salariile. Am înaintea mea adresa Ministerului de Finanțe. Direcțiunea Contabilității No. 158, 123 și 28 Mai 1930, prin care Inspectorilor și Administratorilor Financieri li s'au dublat salariile cu începere dela 1 Mai 1930, iar la sub administratori și Controlori s'au urcat cu 70% din salariu. Așa încât Inspectorii Financieri au un salariu între 30—32.000 lei lunar, iar Administratorii financieri între 20—24.000 lei lunar.

Dar anomalia care există chiar în sânul corpului judecătoresc. Autorul legii administrative în dorința probabil ca să atragă în Comitetele de revizuire create de această lege, pe cei mai distinși și vechi magistrați dela Curți, a fixat o indemnizație lunară de câte 10.000 lei pentru președinți și 5000 lei lunar pentru membrii Comitetelor, peste salariul de magistrat. Zic, în vedere ca să atragă în aceste Comitete pe magistrații din Curți, căci altcum nu se poate explica această indemnizație, judecătorii din acele Comitete neavând o muncă mai grea sau mai complicată decât colegii lor din Curți, ba poate dimpotrivă. Ce s'a întâmplat se știe. Afară de trei sau patru Consilieri de Curte, toți cei numiți în acele Comitete sunt înaintați din Președinți, sau chiar judecători din Tribunale. Și atunci, pentru ce această diferență de salariu? Aici putem aminti și cazul acelor 29 Președinți și Consilieri de Curte, care obținând titlu de consilier de Casație, — acordat după legile ungare de org. magistraturei, cum spuneam într'un articol anterior, pe baza unei concepțiuni greșite de a se mări salariul indirect prin acordări de titluri și grade — au un salariu care îi avantajează față de colegii lor cu un plus de 10.000 lei lunar. Și să se noteze că în această categorie de salarizare privilegiată se găsește și 7 Președinți de Tribunale, ba chiar și un Procuror de Tribunal. Un simplu Procuror de Tribunal, care primește 32.000 lei lunar, când șeful său Primul Procuror

are un salariu de 17.000 lei, iar Procurorul General 24000 lei.

În această privință cred necesar să fac o mică paranteză, adăugând că Înalta Curte de Casație, respingând recursul făcut de un Președinte de Tribunal, care având titlu de Consilier de Curte pretindea salariul corespunzător gradului, a confirmat părerea noastră expusă în deciziunea acestei Curți S. I. No. 1536 din 22 Ianuarie 1929, că magistrații cari au titluri superioare funcțiunii ce îndeplinesc, nu pot avea drept decât la salariul funcțiunii respective.

Dar în comparațiune cu ofițerii ale căror solde urmează să se ridice în cursul anului bugetar ce vine, cum stau magistrații? Un exemplu ne va edifica. În anul 1914 Colonelul cu vechimea de patru ani avea o soldă de 848 lei lunar, iar Consilierul de Curte 950 lei. Astăzi același Colonel primește 24.525 lei, iar Consilierul 22657 lei.

Nu mai vorbesc de funcționarii diverselor Case autonome, Directorii și subdirectorii de serviciu dela Căile ferate, Directorul General este în afară de discuțiune cu salariul său regesc, — cari au salarii ce întrec cu mult pe acel al Primului Președinte dela Înalta Curte.

Concluzia care se impune? Urcarea salariilor magistraților, cel puțin până la egalarea cu lefurile altor demnitari, cu mai puțină importanță și răspundere în Stat. O dreaptă salarizare în sânul Corpului judecătoresc, pentru ca să dispară privilegiuții. Ei ucid stimulul de muncă al celorlalți, prin nesocotirea simțului de dreptate, care mai mult ca ori unde trebuie să ființeze la baza Corpului judecătoresc. O salarizare în raport cu indicile de scumpete și potrivită rolului social înalt pe care magistratul îl îndeplinește în Stat. Apoi ca un corolar, judecătorii să nu mai fie delegați în nici o Comisiune, care nu are legătură cu oficiul lor de judecată, iar acolo unde vor fi delegați, să nu primească nici un fel de diurnă.

Judecătorul, stânca de granit de care să se spargă toate valurile dezordinei, nu trebuie lăsat slăbiciunii fatale grijilor existenței. El, nu trebuie să aibă decât o singură preocupare, împărțirea dreptății și o singură grijă, să-și facă pe deplin datoria.

TITUS D. PANU
Consilier Curtea de Apel Brașov

ARDEALUL ȘI UNIFICAREA LEGISLATIVĂ

Pentru Ardeal, unificarea legislativă este un imperativ categoric. În vâltoarea problemelor mari de azi pentru consolidarea economică și financiară a țării, dezideratul acesta, de prim ordin, prezintă încă perspective greu de înfăptuit, cu toată munca și strădania organelor speciale instituite pentru acest scop.

Mulți din cei cari cunosc starea juridică actuală, în raport cu viața românească din această provincie, au un singur gând și poartă în sufletul lor o singură dorință: *Legile maghiaro-austriace să dispară cât mai curând.*

Să se facă neîntârziat unificarea prin introducerea, integral a legilor românești.

Să se procedă ca în Basarabia.

Răul cel mare, inevitabil, în desvoltarea juridică a

acestei provincii, consistă în continuarea aplicării legilor străine.

Aceasta se observă, în deosebi, cu ceea ce se petrece înaintea instanțelor de judecată. Jurisprudența suferă din această cauză. Rareori apare câte o tresărire de entuziasm în hotărârile date. Fiorii unui idealism juridic, datorit tinereței și emulațiunii, prin interpretare date la lumina noilor principii de drept, nu se cunosc. Un judecător numit din vechiul regat îmi povestea că i-a venit să plângă când prezentându-se la post, s'a despărțit de Capitant.

Impresia ce-ți lasă unele din lucrările instanțelor judecătorești inferioare este o reproducere stereotipă de formulare din vremea vechei stăpâniri, cu expresii medievale.

Discuții întinse între avocați, cu concluzii scrise bazate pe doctrină și jurisprudența Curiei; chestiuni juridice, bine documentate, cu argumente subtile ale științei dreptului, prea puține se întâlnesc.

O lipsă de interes și aprofundare a dreptului maghiar, din partea tuturor, se arată, cei veniți mulțumindu-se să învețe numai ce este necesar, cei cu cunoștința originală a legilor, invoacă jurisprudența și câte odată doctrina, fără replică și multe comentarii. În pragul celor 12 ani dela unire, dacă se va întrezări unele schimbări spre bine, în general munca pe terenul juridic a fost anevoioasă și aridă.

S'a spus cu ocaziunea sărbătoririi împlinirii celor zece ani dela unirea Ardealului, că dreptul național a realizat un vădit progres în această parte a țării. (Ardealul juridic Nr. 5 din 1929). Și în rândurile scrise cu entuziasmul momentului, însuflețite de marele eveniment al scurgerii unui deceniu de stăpânire românească asupra acestor ținuturi, s'a declarat că unificarea legislativă își urmează cursul, și că ea consistă în *românizarea justiției*.

Prin cele ce urmează, nu voesc să contrazic aceste concluzii, ci voi căuta să relev stagnarea juridică ce se observă, consecința legislațiunii maghiare care domină și înlănțue, cu spiritul ei, această parte de țară.

Când justiția românească și-a început activitatea în Ardeal, limba română nu era pretutindeni întrebuințată, faptul însă că în răstimpul celor zece ani, lucrările oficiale, petițiile și concluziile avocaților, sunt scrise în limba română, nu cred că poate fi un motiv suficient pentru ca ideia unui progres să fie împăcată. De altfel și în această direcție trebuie încă mult să se lucreze, deoarece sunt destule exemple în care limba românească este neclară, greoaie și cu cuvinte de neînțeles.

Situațiunea juridică ce am moștenit în Ardeal cu multe rămășițe adânc înrădăcinate în materie de drept, va rămâne aceiași, cât timp formele, modul de aplicare și sistemele de interpretare vor avea sorghinte în legile maghiare. Un spirit nou juridic greu se va forma,

Acele câteva legi românești ce se aplică, sunt interpretate adesea tot sub înrăurirea legilor maghiare.

Astfel a trebuit ca Inalta Curte de Casație și Justiție să statueze că termenul de recurs în materie civilă este de 30 de zile, potrivit legii de organizare a acestei instanțe supreme, pentru a se curmă cu părerea că recursul este de 15 zile, cum prescrie pr. civ. ardeleană.

La 1925, prin legea de organizare judecătorească din 14 Aprilie (art. 315), s'au extins câteva din dispozițiunile procedurii penale române, menținute prin modificările ulterioare din Martie 1928 (art. 311). Găsesc că sistemul acesta al introducerii parțiale din codurile românești, experimentat în Basarabia, trebuie continuat și ar da, pentru moment, roade bune. În felul acesta, spiritele se vor pregăti mai ușor pentru marea operă a unificării.

În această privință, Basarabia este mai preparată spre o unificare legislativă prin introducerea în total a legilor române dela 1 Iunie 1928 și cari, se știe, vor forma baza lucrărilor preliminare de unificare.

Cu toate că legile maghiare cuprind multe părți bune, cum sunt: instituția cărților funduare în materie de proprietate imobiliară; în penal, declarația verbală a căilor de atac în ședința publică când hotărârea s'a adus la cunoștința părților, sechestrul penal pentru despăgubiri civile; în civil, lipsa de autorizație maritală, totuși sunt atâtea alte inconveniente, provenite fie directe din legi, fie din practica judiciară ce s'a păstrat și cari au contribuit la crearea situațiunii dificile de azi.

Încep cu câteva exemple din materie penală :

1. Articolul 302 al. 1 pr. pen. maghiară, cere imperios ca, *desbaterea principală să se țină în prezența acuzatului*, înțelegând prin acuzat oricine este învinuit de un fapt penal.

În practică, cu toată ideia legiuitorului de apărare a inculpatului, s'a ajuns la rezultate contrare. Conform legilor speciale românești, cum este legea și regulamentul de exploatare C. F. R., abaterile se judecă de tribunal în prima instanță. Sunt Tribunalele cari la judecarea acestor procese, nu țin seama de dispozițiile textului de mai sus, constatând numai că procedura e completă și în lipsa acuzatului, intră în desbaterea procesului. În caz când acuzatul este achitat, procurorul declară apel pentru achitare și pentru nerespectarea art. 302 al. 1 pr. pen. și cere în prim rând anularea sentinței pe acest motiv.

La Curtea de apel, prima chestiune care se ridică, este că acuzatul n'a fost prezent la desbaterea principală de la prima instanță.

O jurisprudență a Curții de apel Cluj s'a format în sensul de a se anula sentința Trib. cu toate că acuzatul se înfățișează în apel și se restituie dosarul Trib. să judece din nou procesul.

Iată o amânare inutilă a judecării procesului și o străgănare a inculpatului care va fi silit neapărat să se prezinte la Trib.

S'a încercat să se argumenteze că, pentru contravenții, nu se aplică această dispoziție de procedură penală, întrucât, după legile maghiare, contravențiile se judecau de judecătorii de ocoale cari potrivit art. 540 al. 2 pr. pen., pot judeca pe un inculpat absent, citat în regulă. Această părere însă n'a reușit deoarece textul aplicabil la Trib. nu face nici o deosebire.

2. Printre alte dispoziții cari deasemenea țin procesele pe loc, este și aceea din art. 423 al. 4 pr. pen., care cere prezența acuzatului la desbaterea principală, în caz de achitare și sentința se reformează în favoarea acuzatorului apelant. Cu alte cuvinte după sistemul acestei proceduri, nici o măsură nu se poate lua în defavoarea acuzatului, fără prezența lui în instanță. Cu toate că acuzatul este citat și procedura completă, trebuie adus cu mandat, pentru a fi de față la desbaterea procesului.

3. Instanța se întemeiază numai pe probele administrate în cursul desbaterii principale, conform articolului 324 pr. pen., este o regulă care riguros aplicată lovește în toate excepțiile din art. 313 pr. pen.

În materie civilă, în general, legea accelerării judecăților a luat locul procedurii civile ardelen. O dispoziție din această procedură referitor la cheltuieli de judecată, cu sumele enorme ce se acordă, în stricta ei aplicare, duce câte odată în practică la urmări prea severe pentru părți.

În materie cambială, mandatul de plată ce se capătă de creditor fără judecată, este oprit adesea în executarea lui, prin dreptul debitorului de a formula orice excepțiuni, în dovada cărora, mijloacele de probă nu sunt limitate. Sunt procese de natura aceasta soluționate după ani de zile.

Inconveniențele din categoria a doua, consecința unei aplicațiuni riguroase, a unei practice judiciare formată înainte de stăpânirea românească, au fost destul de numeroase. Este neexplicabil cum dela unire au putut să se mențină, deși nu erau ordonate sau reglementate de texte exprese de lege.

Ceeace s'a putut îngădui până acum în această direcție, oricine cred, va conveni că a sosit vremea când această practică să fie suprimată.

Nu voiu repeta ce s'a petrecut cu dosarele din Ardeal, cari erau necusute. Cu multă greutate arhivele instanțelor judecătorești au parvenit să pună hârțile în ordine și să le coase la dosar.

1. O chestiune importantă și asupra căreia cred că nu s'a insistat destul dela început, este aceea a felului cum se înțelege a se lucra hotărârile date de instanțele judecătorești.

În Ardeal, în materie de judecată există bunul sistem al raportorului pentru fiecare afacere. Raportorul redactează hotărârea. Dacă la Tribunal, afacerea se judecă de trei judecători, sau la Curte, în completul obișnuit de trei consilieri, al doilea judecător înscălește sub titlu de „Votant” și apoi hotărârea merge la președinte spre semnare.

Multe din hotărârile cari s'au pronunțat în Ardeal cuprind ștersături de considerente și adausuri. Și ceea ce pare neobișnuit în practica noastră judecătorească este, ca în unele cazuri, aceste adausuri și corecturi se fac de președinte, fără ca ceilalți membri ai Tribunalului, sau ai Curții, să fie puși în cunoștință. Unele din aceste adausuri făcute pe marginea hotărârilor sunt chiar semnate de președinte.

În modul acesta fiind redactate hotărârile, s'a pus întrebarea dacă adausurile de pe margine fac parte din hotărâre. Strict vorbind, un adaus pe marginea unei hotărâri oricât de interesant ar fi, și oricât ar contribui la un razăm bun al soluțiunii juridice date, nu face parte integrantă din hotărâre.

Am spus că unul din judecători semnează ca „votant”. Chestiunea este dacă acest magistrat poate avea vreo părere care să fie adăugată hotărârei. De pe felul cum s'au înțeles rânduelile care se aplică, „votantul” n'are dreptul să facă adausuri, riguros el, după cum arată cuvântul, votează, adică primește părerea raportorului dela care vine hotărârea spre semnare.

Legea de organizare judecătorească română din 25 Iunie 1924, cu modificările ulterioare introdusă și în Ardeal, prevede în art. 165 al. 3 că atunci când instanța judecă și în colegiu, președintele repartizează hotărârile spre redactare între judecătorii cari au luat parte la judecată, iar în al. 4 spune: „Redactarea rămâne supusă controlului completului, a cărui operă colectivă devine”.

Deși am avut aceste dispozițiuni în vigoare, totuși în practică, redactarea hotărârilor s'a făcut și continuă chiar azi să se facă, după procedeul ce l'am expus. În această privință a trebuit să intervie d. președinte al Inaltei Curți de Casație și Justiție s. II cu un raport către Ministerul de Justiție cu Nr. 2609 din 10 Februarie 1930, care l'a trimis la toate instanțele judecătorești pentru confirmare și în care, referindu-se la precedente rapoarte, arată că sentințele și deciziile lasă mult de dorit, mai ales în ținuturile alipite, „hotărârile cuprind ștersături, intercalări, trimiteri, adăugiri alături, sus, pe margini, etc. încât nu numai că devin cu totul de neînțeles, dar încă nu mai pot prezenta o garanție absolută a autenticității lor”.

Ori, hotărârea, așa cum s'a redactat de judecătorul redactor, cuprinde toate motivele care s'au avut în vedere la deliberare și pronunțarea ei și atunci adausul este inutil, stilul și modul de expunere fiind lucrare personală a redactorului, nu se pot schimba; ori nu este completă în privința faptelor, a textelor de lege, a principiilor de drept sau a jurisprudenței, și atunci hotărârea urmează să fie refăcută sau completată și transcrisă din nou fără ștersături și fără adausuri. Orice alt procedeu uzitat socot că este inadmisibil și ilegal.

Inadmisibil este și din punctul de vedere al prestigiului de care trebuie să se bucure oricare membru

al justiției în ochii Justițiabililor și a personalului grefei.

Dacă s'a procedat de atâta vreme în chipul arătat, aceasta de sigur se datorește unei rezerve de a nu se turbura nimic din ceace am găsit în acest ținut priyor la justiție și la legi.

În multe din hotărârile care vin dela Trib. și judecătorii de ocoale, expresiuni pornografice se întâlnesc. Sunt cuvinte trecute în procesele verbale de ședință, sau în hotărâri, într'o formă așa de trivială, încât rămâi uimit că se găsesc judecători cari își închipue că numai în felul acesta pot face să se înțeleagă ideea de insultă ce a voit să exprime un martor sau o parte din proces.

Pentru prestigiul unui act judecătoresc și al autorității dela care emană, pe cât este cu putință vorbele pornografice trebuie să fie înlăturate. Recunosc că este foarte greu să exprime cineva o insultă grosolană în alte cuvinte decât cum s'a produs. Însă, printr'un oarecare exercițiu, se poate parveni la o expunere a faptelor, mai puțin vulgară.

Sunt încă multe de adăogat, la cele relatate, cum ar fi: modul de a se conserva hotărârile și a se opera înregistrarea hârtiilor, lucrările grefelor și lucrările de mică însemnătate cari azi se scriu de magistrați, răpindu-le un timp prețios pentru a se instrui și a face alte lucrări mai grele. Mă opresc cu dorința vie ca în aceste câteva observații obiective, să nu se vadă de cât gândul unor îndreptări posibile, ce ar trebui înfăptuite, în starea aceasta de lungă tranziție în care funcționează justiția.

CONST. PANAITESCU,
Consilier Curtea de Apel Cluj.

22 Iunie 1930.

PROPAGANDA PENTRU EMANCIPAREA MAGISTRATURII

MAGISTRATURA ÎN PELERINAJ...

Din cauza unei legi care n'a scăpat magistratura de politicianism, țara a văzut un fapt extrem de dureros și anume, pelerinajul a 2—3 mii de magistrați, către București, spre a cere, în diferite părți, o numire, transferare sau înaintare.

Ca un val, din toate unghiurile, trenurile aduceau elementele justiției, golind instanțele de judecători, ceea ce evidențiază că a treia putere din stat plutește în haos, în nesiguranță, dovedind absența ideii de conștiință din partea acelor care nu vor să vadă imensul rău social care ne sapă, fiindcă forțele creatoare a ordinii n'au scăpat de calculele de partid.

Vine marea mișcare!

Iată furtuna deslănțuită, iată oameni care n'au cu ce trăi, împrumutându-se, spre a face un drum până la București, să cerce, să vadă să pipăe, poate vor obține ce vor.

Iată justiția în frământare, în speranțe, apoi în bucurii de o parte și amărăciuni de alta, pe urmă circulația se liniștește, spiritele se calmează și iar se re-

intră în normal, pentru ca mâine spectacolul trist să înceapă din nou.

Așa au aranjat, pentru magistratură, partidele politice.

Dar, cât rău face asta țării din punctul de vedere a formării caracterelor și cât se distruge forța morală a justiției!

Așa vor partidele politice, așa le convine lor!

Decât, țara e la un popas greu, iar din spectrul uriașului măcel în care se rostogoleau granițele și din incendiul revoluțiilor, ale căror efecte le simte generațiile viitoare, parcă te cuprinde o frică, iar clipa de reculegere te face să înțelegi că a venit timpul când trebuie să se lucreze numai pentru popor și nimic în folosul intereselor personale.

Magistratura nu mai poate suferi batjocura nesiguranței și insulta pelerinajului.

Iată ce scrie ziarul *Lumea*-Iași la 22 Ian. 1930:

„S'a vorbit de o „mare” mișcare în magistratură. Se vede că „mișcarea” cu cât e mai mare cu atât mișcă pe mai puțini dintr'o localitate în altă. Magistrații din provincie au făcut mișcare, plecând mulți în București. S'au mișcat, dar tot pe loc au rămas”.

Asta înseamnă că magistratura e persiflată.

Bine înțeles că ziarul *Lumea* nu e cu nimic vinovat, el evidențiază un rău care nu mai poate fi tolerat.

Legea de organizare actuală trebuie dusă la *Crema-toriu*, iar cenușa ei împrăștiată în bătaia vântului.

S'o uităm, să zicem că a fost un vis urât, negru, a unor vremuri de urgie imorală.

Cea nouă, pe care o ordonă poruncitor națiunea, trebuie să schimbe radical normele de azi care ating prestigiul, înlocuindu-le cu norme mecanice bazate pe vechime, cu egalizarea prin stagiul a tuturor salariilor, căci toți sunt oameni cu aceeași cultură, aceeași pregătire, aceleași nevoi și care îndeplinesc aceeași muncă.

A venit vremea când conducătorul de stat trebuie să înțeleagă că justiția *est fundamentum omnium regnorum*!

TRAIAN R. SCRIBAN
Jude președinte Trib. Iași

R E C E N Z I I

Lucrările d-lor **Const. Hamangiu, Const. G. Rătescu, N. Jak Constantinescu, N. Georgean, P. Vasilescu, Gr. I. Țăranu și David Agatștein.**

Literatura juridică română, după război, s'a îmbogățit cu o serie de lucrări care reprezintă o mare valoare, în filele cărora cercetătorul găsește soluțiunile problemelor de drept în practica de toate zilele.

În România, știința dreptului este în continuu progres, cărțile și revistele juridice, s'au înmulțit, din nenorocire însă, pasiunea cărții o au foarte puțini, un mănuchi viu în marea de indiferenți care găsesc pe stradă ori la club plăcerea de a-și petrece ora liberă.

*

Recursul în Casație și Contenciosul Administrație, opere d-lor **C. Hamangiu, Carol Hutschneker și G. Iuliu**, umple o lacună de mult simțită printre practicienii dreptului.

Sub articolele mai uzitate găsim doctrina și jurisprudența înaltei Curți de Casație, cu indexul necesar, expunerea de motive, discuțiunile parlamentare, formând un tot util, extrem de important pentru juriști.

Jurisprudențe așezate metodic, cu trimiteri exacte la pagina revistelor, constituie o mare ușurință pentru cercetător, care e dispensat de a mai căuta aceea ce-i trebuie prin vastul material răsfirat în diverse lucrări.

Blocul de jurisprudențe asupra motivelor de casare, chestiunea omisiunii esențiale, falsa aplicare a Legii, incompetența, excesul de putere, ultra petita, aprecierea faptelor și dovezilor, etc., este cules și clasat cu acel simț juridic care pune lucrările d-lui C. Hamangiu alături de cărțile tipărite în lumina occidentului.

Contenciosul administrativ, după doctrină și jurisprudență, conține clar indicarea drumului pe care, cetățeanul vătămat în drepturile lui, trebuie să-și dirijeze acțiunea în contencios.

Actele de autoritate, gestiune, guvernământ, funcționarii lezați, materia disciplinară, avansările, punerea în retragere a ofițerilor, creanțele contra statului sunt tratate magistral și așezate sub articolele legii cu îngrijirea caracteristică d-lui Hamangiu.

Distinsul consilier a învins prin studii.

El a creat exemplul moralității și a altruizmului, dând poporului agonisirea celor 30 ani de muncă pe altarul justiției.

Mare gest, ca în viață fiind, să te lepezi de milioanele așezate în trudă, dar și mare satisfacție să vezi cu ochii tăi cât câștigă colectivitatea de pe urma nobleței omului superior care merită omagiul și admirația neamului.

Un mare suflet, un mare caracter!

*

D-l *Const. G. Rătescu*, președinte la Inalte Curte de Casație, atât de bun și amabil cu magistrației care au voit să se facă cunoscuți Onor. Consiliu Superior al Magistraturii, ne-a dat *Codul de Procedură penală adnotat*, în care comentează art. 1—246.

D-sa și-a asociat pe harnicul magistrat *N. Pavelescu*, în colaborarea căruia biblioteca juriștilor s'a îmbogățit cu o lucrare vastă, de adâncă consultare jurisprudențială, prin conținutul celor peste 6000 decizii ale Inaltei Curți cuprinse în acest volum.

Care magistrat ori avocat se poate lipsi de un cod adnotat? Nimeni, iar bucuria ne e cu atât mai mare, cu cât de mult ne s'a tipărit o atare lucrare și nici odată una de dimensiunile aceleia a d-lui *Const. G. Rătescu*.

Deschid, la întâmplare, art. 145. Văd trimiteri la doctrină și un index de o pagină și un sfert, filă format mare, care ușurează enorm cercetările.

Autorii au ales cele mai noi și importante jurisprudențe, eulose dintr'un număr de 14.000 decizii consultate, înțelegem deci grija d-lor magistrați, munca lor și valcarea unei cărți ale cărei file se deschid zilnic.

Felicităm pe distinșii autori și îi rugăm să continue calea de muncă folositoare tuturor!

*

O bună carte a unui cărturar, cunoscut de mult lumii juridice din lucrările anterioare, este excelentul volum „*Despre Testamente*“, ed. II-a, (Editura *Curierul Judiciar*, București), datorit penei eruditului magistrat, d. *N. Jak Constantinescu*. Președinte la Curtea de Apel din București.

Opera, revăzută, completată și mărită cu jurisprudența la zi, cu index alfabetic și tablă de materii vastă, constituie una din cărțile indispensabile de pe masa magistratului și din servieta avocatului.

Materia, aranjată metodic, cu titluri dese, găsești, fără nervi și fără pierdere de timp, problema care te frământă cu soluțiunea jurisprudențială.

Lucrare de adevărată doctrină, are și meritul că-ți dă toate trimiterile necesare, făcând consultarea studiului foarte ușoară.

D-l președinte *N. Jak Constantinescu* ne e cunoscut din celelalte lucrări, a căror apariție, la răstimpuri, ne deszălue gândul unui om care vrea să muncească, iar în acest drum greu îl întovărășim de admirația noastră.

*

D-l *N. Georgean* a ajuns la al III-lea volum de „*Studii Juridice*“.

Am pe masă ultimul, conținând munca harnicului consilier dela Curtea de Apel din București, la pag. 15 găsim și părerea d-sale asupra unei soluțiuni ce am dat în Trib. Iași și anume, dreptul proprietarului de a-și repara zidul situat în curtea vecinului, prin acordarea unei treceri vemelnice pe locul acestuia.

În opera sa, d. *N. Georgean* are studii valoroase de drept civil, comercial, penal, procedură civilă și penală, cu o remarcabilă abundență de citate doctrinale și jurisprudențiale, care constituie o specialitate a sa.

E cunoscut tuturor prin importanțele sale note din Pand. Rom. și *Jurisprudența Generală*, atât de amănunțite, că te dispensează complet de studii altor autori.

„*Studii Juridice*“ vol. III, conține diferite materii ale dreptului, cele mai uzitate în practică, la fiecare pas, găsim o bogată trimitere către doctrină și jurisprudență care impresionează.

Notez materia interdicției cuprinsă în 70 pagini, conținând toate cazurile practice ivite în fața instanțelor judecătorești, încât lucrarea d-lui *N. Georgean*, unică în genul ei, formează o operă solidă și un adevărat ghid pentru cei care se ocupă, în adevăr, cu studiul profund al dreptului.

Am găsit, în multe pagini, trimiteri la soluțiunile ce am pronunțat la judecătoria Herța, fapt care m'a măgulit mult, că un autor de talia d-lui *N. Georgean*, a crezut util să le evidențieze și altora.

Recomand călduros lucrarea d-sale, fiind sigur că fac cu asta un real folos științei juridice.

*

„*Camera de Consiliu*“, (Editura *Curierul Judiciar*, București), operă reală de muncă și studiu intens, constituie pentru conducătorul instanțelor judecătorești și avocați, un far conducător în diversitatea problemelor de fiecare zi.

D-l *P. Vasilescu*, avocat și profesor universitar, în cele peste 700 pagini, a cuprins toată materia desbătută în camera de consiliu, dându-ne într'un singur volum legile uzuale cu doctrina și jurisprudența română și străină, împreună cu legislația provinciilor alipite, deci, e o carte necesară tuturor juriștilor din țară.

Lucrarea constituie și o indicație pentru legiuitorul de mâine, căci d. *P. Vasilescu* ne evidențiază foarte multe lacune existente în legiurile actuale, unde materiile sunt insuficient tratate.

În volum sunt aranjate metodic cazurile în care se emit ordonanțe și încheeri date de președintele instanței în materie civilă și comercială, cu arătarea căilor de atac.

Trimiterile la dreptul comparat sunt extrem de interesante.

O lucrare ca aceea a d-lui *P. Vasilescu* n'oi poți cuprinde într'o recenzie obișnuită de o coloană ori două. Eu numai o evidențiez indiferentismului general, căci volumul, foarte frumos și bine scris, trebuie să existe pe raftul oricărei biblioteci.

Aducem omagii muncii autorului!

*

Tânărul doctor în drept dela Facultatea din Paris, d. *Gr. I. Țăranu*, fost magistrat, și actualmente membru la Consiliul Legislativ, a dat publicității o teză admirabilă, tratând despre regula *nemo auditur propriam turpitudinem alegans*.

Această există atât în dreptul roman, fiind cunoscut adagiul *ubi et dantis et accipientis turpitudine versatur, non posse repeti*, cât și în vechiul drept francez, aplicându-se de către juriconsulți soluțiuni conform dictonului *condictio ob turpem vel injustam causam*, convențiunile bazate pe o cauză ilicită erau deci nule și atunci, iar debitorul avea acțiune în repetițiune pe baza lui *condictio sine causa*.

Autorul ne-a dat un studiu asupra acestei regule din dreptul roman, arătând drumul pe care l'a străbătut ea până în dreptul francez actual, cu aplicațiuni practice la diferite specii de contracte. Astfel, găsim, între altele, la pagina 76, tratarea obligațiunii contractată către un misit de căsătorii. Dreptul modern validează atari convențiuni atâta timp cât fapele misitului n'au provocat violarea consimțământului. Încolo, simpla recomandare a viitorului soț către celalt și aranjarea căsătoriei, n'are în sine nimic imoral, iar jurisprudența a admis acțiunea misitului relativă la onorar.

D-l Gr. I. Țăranu, tratează mai pe larg contractele relative la casele de toleranță, trece la liberalitățile între concubini, corupția funcționarilor, corupția electorală, declarând imorală acțiunea unui cărciumar care cerea plată pentru băutura furnizată în epoca alegerilor.

Și la noi în țară unui politiciani îmbată țărănimea pe alocuri, ceiace provoacă scandaluri, bătăi și crime în fața localurilor de vot, a căror autori morali trebuiesc căutați prin băltoaca politicianismului.

În cap. II se ocupă de justificarea jurisprudenței care aplică regula *nemo auditur*.

Cartea se distinge prin claritatea ei, iar această expansiune a tineretului către științele juridice, nu poate decât să ne bucure.

*

„*Le dol des incapables a l'occasion d'un contrat*“ este titlul unei lucrări extrem de importante, datorită d-lui David Agatstein, doctor în drept și diplomat al școlii de științe politice din Paris.

Tratează valoarea actelor săvârșite de incapabili care, prin greșelile, culpa gravă și dolul lor, pot prejudicia terților.

În luptă, sunt două principii, acela al protecției incapabilului și acela al protecției terților.

Autorul se ocupă de minori, alienați, slabi de spirit, prodiși, femeia măritată și femeia dotată, dându-ne în cele 300 de pagini indicațiuni prețioase pentru rezolvarea unui litigiu născut.

Un studiu bogat, de analiză jurisprudențială franceză posterioară codului civil, unde în frământarea conflictelor și intereselor nu mai dibui prin necunoscut spre a afla înferbântat o soluție.

În volum, găsim numeroase cazuri practice, și diferite fapte care angajează ori nu responsabilitatea.

În materie de incapacitate, dolul și fraudă trebuie să fie singurele motive care pot atrage responsabilitatea incapabilului.

Prin cuprinsul lucrării am găsit nu numai jurisprudențe, dar și adevărate pagini de doctrină, cu trimiteri precise la autori, după cum am constatat, iar citirea cărții te lasă mulțumit că ți-ai putut reîmprospăta cunoștințele peste care anii așterne vâlul uitării.

D-l David Agatstein tratează materia dolului, delictelor și quasi delictelor, delictul civil și penal, responsabilitatea delictuală și contractuală, culpa în *contrahendo*, afirmațiuni false sau lipsa declarațiunilor, ocupându-se separat de fiecare categorie de incapabili.

În afară de dol și fraudă, celelalte nuanțe ale tendinții de a înșela, trebuiesc înlăturate pentru că altfel protecția minorului ar fi iluzorie.

Așa e și spiritul codului nostru civil, când scrie că simpla afirmațiune a majoratului nu invalidează contractul, iar minorul nu restituie decât ceiace i-a profitat.

Muncă, putere de analiză, claritate și conciziune, găsim la d. David Agatstein, pentru care, debutului său, îi aducem toată admirația.

*

Munca juridică va desăvârși cuceririle morale și umanitare, iar pulsul vieții de mâine se va resimți prin opera justiției care crează mentalitatea nouă pe frontul tuturor relelor sociale!

TRAIAN R. SCRIBAN,

Iași, 1 Septembrie, 1930. —

EXPROPRIEREA EMBATICULUI, de Gh. Iorganda, avocat, doctor în drept. *Prețul 30 lei.* — Depozit la *Curierul Judiciar*.

Interesante și variate sunt problemele juridice și economice, legate de dispozițiunea art. 7 al. d. și e. legea agrară din 1921, care completează și lămuresc modificarea Constituției din 1917, art. 19. Autorul acestei lucrări, cunoscător al chestiunilor economice, își propune și reușește să examineze situațiunea art. 7 din legea agrară 1921, față de prevederile constituționale, înlăturând judicios unele aparențe de neconstituționalitate ale al. d și e. din art. 7.

Prescripțiunile legale, în legătură cu marea reformă economică-socială a împroprietării, fiind elaborate în grabă, sub presiunea împrejurărilor, era fatal, ca pe măsura aplicării acestora să se ivească și dificultăți, pe cari d-l Iorganda le examinează amănunțit în lucrarea d-sale, arătând și soluțiunile ce crede necesare, pentru înlăturarea celor de ordin juridic. Aceste pot naște fie dintr'o eronată interpretare a textelor de lege, fie din împrejurări de fapt. Instituțiunea embaticului este desființată prin legea din 1921 și între proprietarul anterior și cel actual se pot ivi diverse conflicte pe cari autorul nostru nu le trece cu vederea și tot astfel și între proprietar și arendașul terenurilor embaticarilor sau ale locatarilor săteni.

La finele lucrării autorul face o incursiune istorică în trecutul instituțiilor și legiurilor agrare ajungând cu examenul până la legiurile dela 1907. Lucrarea editată de autor, prezintă suficientă importanță pentru a nu mai insista asupra ei. Reforma art. 7 din legea agrară atinge o sumedenie de persoane, proprietari și săteni și utilitate practică a acestei lucrări se evidențiază dela sine.

Este în tot cazul un aport însemnat adus bibliotecilor noastre juridice.

CONST. ZOTTA

Jud. de Instrucție-Președinte Trib. R.-Sărat

ELEMER KOVATS. — *Le chemin le plus court de la pensée juridique.* (ed. Les Presses Universitaires de France, 126 pag., Paris, 1930).

Literatura juridică, în partea ei accesorie dreptului aplicat, s'a îmbogățit cu o nouă lucrare, în care d-l Miklos Agtay, doctor în litere, expune o nouă teorie a d-lui Kovats, avocat pe lângă Curtea de Apel din Budapesta, o idee într'adevăr originală referitoare la limbajul juridic.

După cum semnalăm cu alt prilej, înaintea instanțelor se întâlnește un limbaj scris sau vorbit, care sau este cu totul îndepărtat de noțiunile pe cari voiește să le exprime, cum este cazul mulțimei care ia parte la desbaterile judiciare, sau un limbaj mai solemn și mai tehnic, al profesioniștilor.

D-l Kovats preconizează un limbaj nou, cu totul tehnic, un limbaj grafic, propriu acestei științe care prin anumite semne convenționale sau combinarea lor, să exprime noțiuni de drept sau idei complexe. Într'adevăr, în studiul său, care încă „nu-i un sistem complet și definitiv“ ci mai cu-

rând o sugestie pentru viitor, — „indicațiunii generale îngăduind să se întrevadă puțința unei dezvoltări mai complete a ideografiei juridice“ — se propun diferite semne, precum: un triunghi — faptul sau actul brut
un cerc — obligația juridică

o săgeată orizontală — pretențiune, prerogativă

ș. a. m. d., iar din combinarea lor, scoate ideea de „fapt al omului“, „fapt al mașinilor sau lucrurilor neînsuflețite“, „acte juridice cu titlu gratuit“, etc.

Utilitatea unui asemenea sistem?... Autorul arată: „semnul ideografic, care este simbolul ideii și al originii sau filiației sale logice, permite să se evite echivocuri și să se înțeleagă mai limpede o realitate juridică, deosebind-o de realitățile vecine sau înrudite“ (p. 110).

Intr'adevăr, întrebuințarea unor anumite cuvinte, a unui anumit vocabular, de către acei cari au o aceeași activitate profesională sau aceleași preocupări, nu poate să aibă decât același sens în acest grup de profesioniști. De ce să fim nevoiți a recurge la ideograme? De ce, și cu ce arhitectură grafică, vom fi nevoiți a desemna cine știe ce combinație de semne convenționale, spre a arăta că nu este supusă prescripției, cât timp ține căsătoria, acțiunea în nulitate a femeii contra actelor făcute de dânsa fără autorizarea soțului sau judecății, atunci când legea declară obligatorie acea autorizare? Aceste noțiuni, idei sau pretențiuni, pentru orice jurist, sunt destul de limpezi, fără a fi nevoie să se recurgă la ideograme. De altfel, acest sistem este cu totul inaplicabil în sistemul procedural oral, iar în cel scris, se cere multă putere de deducție pentru juriștii școlii celei nouă, ca din aceste semne să rețină noțiunea exactă pe care a voit să o exprime acel care a scris.

Expunerea acestei teorii este precedată de un studiu asupra „axiomatizării științelor morale“, de mult interes pentru înțelegerea noului sistem.

Teoretic, este destul de interesantă această încercare de a se reduce limbajul și noțiunile juridice la un sistem de semne accesibile exclusiv unui sens unic tehnic. În fapt, aplicarea acestor sugestii, cari depășesc ideea unui drept formular, se lovește de dificultăți practice cari le fac inaccesibile.

În locul ideogramelor pe cari le găsim în hieroglifile Egiptului antic, preferăm lapidarele formule latine.

RADU DIMIU,

Judecător la Tribunalul Prahova,

AL IX CONGRES JURIDIC INTERNAȚIONAL PENTRU REDACTAREA CODULUI AERIAN

Precum aminteam într'un număr precedent, (1) Congresul Juridic pentru redactarea Codului Internațional al Aviației s'a întrunit anul acesta, pentru a noua oară, la Budapesta, ținând opt ședințe plene. S'a epuizat întreaga ordine de zi a lucrărilor, cu singura excepție a chestiunii hidroavioanelor (nave aeriene plutind în mod temporar și accidental pe mări, lacuri, fluvii), al căror regim juridic din punct de vedere tehnic, administrativ, fiscal și penal a rămas să fie elaborat în viitorul Congres, care se va ține la București, în urma hotărârii luate de Consiliul Congresului.

Chestiunile cari au format obiectul redacțiunii textelor de lege elaborate și votate de Congres sunt: în primul rând regimul *insulelor flotante* construite în mod artificial pe suprafețele apelor oceanice.

Textele votate asupra acestei materii sunt următoarele: (limba oficială a Codului Internațional Aerian este cea franceză; textele sunt redactate în această limbă, versiunea franceză având putere primordială, în caz eventual de contestație asupra cuprinsului ori înțelesului articolelor).

1) Vezi: „Curierul Judiciar“ No. 31 din 1930, pp. 489 sq.

Art. 88. (până la acest art., Codul este deja votat): „Nici un aeroport flotant (plutitor), creat pentru nevoile navigației aeriene, fie el proprietatea unui particular sau a unui Stat, nu poate fi stabilit în apele mărilor largi, decât sub autoritatea și sub răspunderea unui Stat (chiar lipsit de litoral maritim)“.

Art. 89. „Statele sunt obligate să-și aducă, reciproc, la cunoștință, proiectele lor de a crea aeroporturi plutitoare“.

Art. 90. „În cazul când — într'un termen determinat, — vre-un Stat s'ar opune acestei creări, neînțelegerea va fi adusă înaintea Societății Națiunilor, spre a fi rezolvată de aceasta. Dacă, pentru orice considerațiuni, Societatea Națiunilor nu va putea fi sesizată în mod util, sau dacă ea nu va parveni să rezolve neînțelegerea, părțile sunt obligate să recurgă la procedura unui arbitraj de ultimă instanță“.

Art. 91. „În timp de război, aeroporturile plutitoare conservă condițiunea neutralității. Orice violare de drept comisă în timp de război pe aceste aeroporturi, vor fi supuse regulilor neutralității“.

Art. 92. „Statul sub autoritatea căruia se găsește așezat un aeroport plutitor, exercită pe acest aeroport puterile de poliție aeriană și reglementează condițiunile de acces și de exploatare.“

Dacă aeroportul de largă mare este deschis uzului public, nici o discriminație nu se poate face între aeronave, pe baza naționalității lor“.

În al doilea rând, chestiunea care a preocupat deaproape și îndelung atenția Congresului a fost aceea a *infrajeciunilor la legea penală, săvârșite pe bordul aeronavelor*.

Precum aminteam în articolul sus menționat, Codul Internațional al Aviației este împărțit în cinci cărți fundamentale: dreptul public, privat, administrativ, fiscal și penal aerian. Pășind la redactarea textelor ultimei cărți, Congresul, după discutarea rapoartelor alcătuite în materie cu o largă documentare științifică și juridică de către d-nii Joseph Hild (Franța), P. Danilovics și V. Szondy (Ungaria) au adoptat următoarele articole, cu cari începe ultima parte a Codului.

Art. 93. „Din punct de privire penal, actele săvârșite pe bordul unei aeronave, sunt supuse unei competențe speciale: competența penală de drept aerian“.

Art. 94. „Competența penală de drept aerian aparține, pe de o parte, Statului al cărui pavilion acoperă aeronava, iar pe de altă parte, Statului pe deasupra căruia zboară, în momentul infrajeciunii, aeronava“.

Art. 95. „Efectele competenței penale de drept aerian sunt aceleaș ca și cele ale competenței teritoriale“.

Art. 96. „Competența penală de drept aerian nu exclude exercițiul represivității pe alte baze decât acelea ale teritorialității“.

Art. 97. „Când aeronava n'are naționalitatea Statului pe deasupra căruia zboară, Statul care deține pe infractor în puterea lui are prioritate de competență“.

Art. 98. „Cu privire la celelalte State, reglementarea competențelor se efectuează prin prioritatea competențelor speciale de drept aerian; iar reglementarea competențelor speciale de drept penal aerian se efectuează prin prioritatea legii pavilionului, afară de următoarele cazuri:

1) Dacă actul este de natură să compromită securitatea și ordinea publică ale Statului sub-jacent;

2) Dacă actul lezează direct pe supușii Statului sub-jacent“.

Art. 99. „Statul care nu admite extrădarea naționalilor săi este obligat să-i pedepsească, atunci când aceștia se reîntorc pe teritoriul său, după ce se vor fi făcut vinovați, — pe bordul unei aeronave străine, — de o infrajeciune prevăzută de legea penală a acelu Stat.“

Această dispozițiune nu se va aplica, dacă, într'un asemenea caz, extrădarea unui străin nu va putea fi acordată“.

Art. 100. „Nici o urmărire penală, pentru o crimă sau un

delict săvârșit pe bordul unei aeronave, nu poate fi exercitată contra unui național sau a unui străin care justifică fie împlinirea pedepsei, fie prescripția ei, fie în cuprinsul Statului sub-jacent, fie în cuprinsul Statului de care depinde aeronava“.

Art. 101. „Fiecare Stat exercită puterile de poliție aeriană în zona spațiului atmosferic supus suveranității sale. El este obligat să-și organizeze serviciile de poliție aeriană, punând la dispoziția acesteia, aeronave armate în număr necesar“.

Art. 102. „Aeronavele cari se găsesc deasupra mării largi sau a unui teritoriu neaparținând suveranității nici unui Stat, sunt considerate ca făcând parte din teritoriul căruia aparțin. Crimele și delicturile comise pe bordul acestor aeronave, cad sub legile penale ale Statului care le-a investit cu naționalitatea lui“.

Se întrevede, depe acum, că acest important organism juridic internațional va constitui o construcție omogenă și armonică. Cele 44 State, membre ale Societății Națiunilor, ai căror juriscunșulți, împuterniciți cu depline puteri, elaborează acest cel dintâi cod universal. S'au obligat, printr'un protocol solemn, să ratifice opera, odată desăvârșită, fără nici o modificare privită prin prizma vederilor naționale. Societatea Națiunilor, sub privegherea materială a căreia se continuă cu asiduitate lucrările Codului, în sub-comisiuni, consilii și Congrese, și-a delegat și la acest din urmă Congres dela Budapesta observatorii săi. În fine, pentru prima oară, „Statele Cetății Vaticanului“, ca Stat de bine stătător, recunoscut recent au aderat la lucrările consiliului juridic, trimițându-și reprezentanții oficiali. Sub atari auspicii sunt nădejdii întemeiate că opera magnifică și considerabilă întreprinsă, va deveni în scurtă vreme o realitate concretă, tangibilă, care va înlesni întruchiparea materială a acelu „*patriotism universal*“, ce trebuie, în fine, să înceteze a fi o himeră inexistabilă.

CONSTANT IONESCU

Delegat oficial al României, Avocat al Statului

NALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența de la 24 Februarie 1930

Președinția D-lui OSCAR N. NICOLESCU Prim Preș.

Maria D. Maican cu Ion Al. Popescu

Decizia No. 705

Perimare. Cerere de. Nu se aplică dispozițiile din legea accelerării cu privire la comunicări etc. Art. 257 pr. c. și 53 l. Accelerării.

Legiuitorul procedurii civile reglementând prin art. 257 materia specială a perimării i-a instituit o procedură specială, care, în conf. cu disp. art. 53 legea accel. nu a putut fi modificată de dispoz. acestei legi, în cuprinsul căroră perimarea, cu regulile ei speciale, cari nu îngăduie comunicări și întâmpinări, nu poate fi încadrată.

Prin urmare legea accelerării nu poate avea aplicațiune în materie de perimare.

C u r t e a,

Ascultând pe recurenta prin d-l avocat C. D. Surlă cum și pe intimat prin d. avocat Dem. Moldovanu și

Deliberând,

Având în vedere recursul declarat de Maria D. Maican din București, contra sentinței civile no. 314 (Noembrie 1927 a Tribunalului Buzău s. I-a prin care admitându-se cererea făcută de Ion A. Popescu, din comuna Nehoiași jud. Buzău, s'a declarat perimat apelul

făcut de cea dintâi contra cărței de judecată no. 19 din 1925 a judecătoriei Pârscov.

Având în vedere că Tribunalul Buzău pentru a da această soluție, constată în ziua de 18 Iulie 1927, că Ion A. Popescu a cerut, potrivit art. 257 pr. civ., să se declare perimat apelul introdus de Maria L. Maican în ziua de 26 Iunie 1925; că, Tribunalul constatând că în adevăr dela data introducerii acelu apel și până la ziua de 18 Iulie 1927, nu s'a urmat nici un act de procedură cu caracter contradictor, a admis cererea; că, recurenta de astăzi s'a opus înaintea Tribunalului la admiterea acestei cereri, obiectând între altele, că Ion A. Popescu introducând cererea de perimare la 18 Iulie 1927, nu a plătit și taxele de citațiuni în cererea sa și întrucât dânsa la 21 Septembrie acelaș an, a cerut și obținut fixarea unui termen în apel plătind și taxele, cererea de perimare nu a mai putut produce nici un efect; că Tribunalul înlătură însă această obiecțiune, argumentând că întrucât potrivit art. 4 și 9 din legea accelerării judecăților din 15 Septembrie 1925 aplicabilă în speță, cererea de perimare urma să fie comunicată pentru ca partea adversă să-și depună întâmpinarea și cum cererea s'a comunicat de abia în ziua de 12 Septembrie 1927, urmează că în ziua de 21 Septembrie 1927, nu expirase termenul de depunerea întâmpinării și deci partea ce forma cererea de perimare nu ar fi putut cere termen și plăti citațiile în cererea sa; că, așa fiind, Tribunalul înlătură această obiecțiune și admite cererea de perimare.

Având în vedere motivul de recurs intitulat:

„Violarea art. 257 al. 4 pr. civ., 53 din procedura accelerată a judecăților. Exces de putere, desvoltat astfel:

„În adevăr, printre obiecțiunile făcute de mine pentru respingerea cererei de perimare a fost și aceea că cererea a fost neregulată introdusă și e inoperantă. Neregularitatea cererei de perimare constând în nerespectarea cerințelor art. 257 alin. 4 pr. civ., întrucât nu s'au plătit citațiile pentru chemarea părților la înfățișare odată cu introducerea cererei, am demonstrat și dovedit Tribunalului că am fixat termen de apel, plătind și citațiile, mai înainte de a se fi plătit taxele de citații în cererea de perimare.

„Obiecțiunile reclamantului în cererea de perimare că a plătit taxele de comunicarea cererei conform procedurii accelerate, și că nu putea să plătească în acelaș timp și taxele de citații, obiecțiuni însușite și de Tribunal, prin hotărîrea cu care îmi perimă apelul, sunt lipsite complet de temei juridic și iată pentru ce:

„Dispozițiunea din alin. 4 al art. 257 pr. civ., de a se prezenta cererea de perimare cu justificarea plății taxelor de citații sau cu alăturarea actului de sărăcie, e o dispozițiune imperativă și exprimă o regulă procedurală specială acestor cereri.

„Am exemplificat Tribunalului situațiunea pretinsă de mine prin compararea acestei dispozițiuni procedurale cu cea din art. 70 al pr. civ., în care se arată că Președintele primește cererile, dar nu fixează termen până nu se plătesc citațiile, ceea ce nu e tot una.

„Și atunci, demonstrându-se că cerința legii strict și imperativ exprimată prin alin. 4 al art. 257 pr. civ., nefiind satisfăcută în cererea de perimare, ea nici nu putea să fie primită de Tribunal pe de altă parte, dovedind că am plătit citațiile în apelul meu înainte de plata lor în cererea de perimare, apelul meu nu putea să fie perimat.

„Dispozițiunile art. 53 din pr. accelerată nu contrazic susținerile mele și nu exprimă modificarea alin. 4 din art. 257 pr. civ., pentru toate motivele plus unul și anume:

„Aliniatul 4 din art. 257 pr. civ. cuprinzând o dispozițiune

de specială procedură, procedura accelerată n-o schimbă, ci o menține.

„S'a susținut de reclamant că portăreii nu i-ar fi putut primi în acelaș timp și taxele de comunicare și pe cele de citații. Am arătat că aceste susțineri sunt și nejustificate și nedovedite, partea neaducând nici o dovadă că ar fi încercat să plătească taxele de citații și i-ar fi fost refuzate de portărei.

„De altfel, fiind vorba de o perimare a unui apel, partea putea să-și scoată singură citațiile, fără să aibă nevoie de oficiul portăreilor și n'a făcut-o.

„In această situațiune, socotesc că hotărîrea Tribunalului legitimează motivul meu de recurs“.

Având în vedere că legiuitorul procedurii civile prin art. 257 reglementând materia specială a perimării, a înțeles să-i instituie și o procedură specială, consistând numai în o simplă cerere, neînsoțită nici de duplicat, dat fiind caracterul perimării de incident în litigiu, cerere însoțită însă de plata taxelor de citații; că, judecătorul primind cererea, este dator a ordona constatarea lucrărilor și a fixa un termen urgent de înfățișarea părților; că, întrucât în sistemul procedurii, cererea de perimare numai însoțită de plata taxelor, are puterea de a fixa litigiul în stadiul în care se află și a ridica părții adverse posibilitatea de a mai face acte întrerupătoare de perimare, de aci rezultă că această procedură are un caracter special, derogator dela dreptul comun; că în atari condițiuni, procedura perimării nu a putut — în conformitate cu disp. art. 53 al. a din legea accelerării judecăților — fi modificată de dispozițiunile acestei legi, în cuprinsul cărora perimarea, cu regulile ei speciale care nu îngăduie comunicări și întâmpinări, nu poate fi încadrată.

Având în vedere că stabilit fiind că legea accelerării judecăților nu-și avea aplicațiune în speșă și că singurele dispozițiuni ce urmau a se aplica erau acele ale art. 257 pr. civ., este locul a constata încă că greșit Tribunalul Buzău nu a atribuit nici o urmare faptului că petiționara în cererea de perimare nu a plătit citațiile înainte ca adversarul să fi plătit citațiile și obținut termen. în apelul său; în adevăr, fiind constat că cererea de perimare numai însoțită de plata taxelor, își produce efectul legal, de aci rezultă că cerere de perimare din speșă, nu a putut produce nici un efect atâta vreme cât este constat că adversarul a reușit a fixa un termen în apelul său, înainte ca cererea de perimare să fi fost pusă pe rol.

Că, în atari condițiuni, soluțiunea Tribunalului Buzău în această cauză fiind dată cu violarea art. 53 din legea accelerării judecăților și 257 pr. civ. sentința sa urmează a fi casată.

Având în vedere că recursul fiind admis și faptul cauzei constante, această înaltă Curte uzând de disp. art. 53 din legea sa organică, urmează a statuta și în fond, respingând cererea de perimare.

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, etc.

Hotărârile de arbitraj pronunțate în conformitate cu dispozițiunile legii pentru reglementarea conflictelor de muncă, fie de comisiuni, fie de președintele lor, fiind contracte colective de muncă, prin urmare convențiuni, nu hotărâri judecătorești, urmează că nu pot fi atacate cu recurs în casafie, ci numai anulate pe calea unei acțiuni principale.

C u r t e a,

Asupra incidentului de inadmisibilitatea recursului, ridicat de intimat.

Având în vedere că, spre a vedea dacă recursul de față este ori nu admisibil în principiu, urmează a examina dacă hotărîrea de arbitraj atacată, are caracterul unei hotărîri judecătorești sau numai acela al unui contract colectiv de muncă.

Considerând că prin hotărîre, în sensul legilor de procedură, hotărîre, care prin urmare, să fie susceptibilă de a fi atacată și cu recurs în casafie se înțelege hotărîrea dată de o autoritate judecătorească, un Tribunal sau judecător, ca organe ale legii.

Având în vedere că legea pentru reglementarea conflictelor colective de muncă, — interzicând sub sancțiune penală încetarea colectivă a lucrului în anumite întreprinderi — prevede că, în caz de neînțelegeri între patroni și muncitori, asupra condițiunilor de muncă, muncitorii vor alege o delegațiune de 2—5 persoane (art. 7) care împreună cu patronul întreprinderii sau reprezentanții săi, și în prezența unui delegat al Ministerului muncii, vor cerceta modalitățile pentru planare, prin bună învoială, a conflictului, că dacă încercarea de împăciuire nu reușește, conflictul va fi deferit unei comisiuni de arbitraj, compusă din delegații părților interesate și un președinte, desemnat de comun acord, de către membrii delegați în comisiunea de arbitraj, sau numit în persoana unui magistrat, după distincțiunile art. 19 al legii, în cazul când membrii comisiunii de arbitraj nu cad de acord, asupra persoanei, ce are a fi aleasă președinte al comisiunii; că, hotărîrea de arbitraj pentru aplanarea conflictului se ia cu majoritate de voturi; că, dacă un vot de majoritate nu se poate obține în această privință, sau părțile n'au trimis delegați în această comisiune, hotărîrea se dă de președinte singur și, în fine că, hotărîrea de arbitraj dată, în condițiunile legii, este obligatorie.

Considerând că, din natura și scopul arbitrajului, astfel cum acestea se desprind din examinarea susmenționatei rândueli, rezultă că, președintele comisiunii de arbitraj ales de membrii comisiunii, sau numit în baza legii, în persoana unui membru al corpului judecătorec, ca și comisiunea de împăciuire și de arbitraj, intervenind într'un conflict de muncă și tranșându-l prin soluțiunea dată, nu rezolvă un litigiu de drepturi, în care să se decidă, potrivit unor anumite norme de drept, căreia din părțile litigante, i s'ar cuveni dreptul contestat sau obiectul reclamațiunii; deci nu judecă și ca atare nu dau hotărîre judecătorească, susceptibilă de a fi atacată pe căile pe cari legile de procedură le recunosc părților, împotriva unor asemenea hotărîri.

Că, președintele sau comisiunea îndeplinind pur și simplu un mandat convențional, nu fac altceva decât — substituind voinței părților, voința lor, — să stabilească, prin simple și suverane aprecieri bazate pe echitate, condițiunile de muncă, asupra cărora se ivise conflictul, sau cu alte cuvinte, să încheie în numele păr-

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II-a
Președinția D-lui CONST. G. RĂTESCU, Preșident
Ianchel Grutogolov și alții cu Ministerul Muncii și Asigurărilor Sociale

Decizia No. 673

Hotărâri de arbitraj. Legea pentru regulamentul conflictelor de muncă. Caracterul lor: contracte colective de muncă, supuse regulilor referitoare la convențiuni în genere. Drept de recurs. Inadmisibilitate.

tilor, patron și lucrător și pentru ele contractul colectiv de muncă, prin care se fixează pentru viitor drepturile și datoriile ce părțile vor avea una față de cealaltă, cu privire la executarea muncii în întreprindere.

Că acest caracter de contracte colective de muncă, deci de simple convențiuni a proceselor-verbale de împăciuire și a hotărârilor de arbitraj rezultă și din dispozițiunile legii; în adevăr art. 32 prevede că neexecutarea celor stabilite prin procesul-verbal de împăciuire sau neexecutarea hotărârii de arbitraj, constituie un just motiv de rupere — de reziliere prin urmare, — a contractului de muncă și dă drept părții lezate a cere daune interese; or, asemenea consecințe, fiind proprii neexecutării convențiilor, se exclude acestor acte, caracterul de hotărâri judecătorești, astfel că, procesul verbal de împăciuire și hotărârea de arbitraj dată de comisiune sau de președintele ales ori numit, fără deosebire, rămân, cum însuși legiuitorul le numește, atunci când zice că neexecutarea lor constituie un just motiv de rupere a contractului de muncă, simple contracte colective de muncă, supuse regulilor referitoare la convențiuni în general.

Că, același caracter de contracte a hotărârilor de arbitraj mai rezultă și din dispozițiile art. 101 al noii legi asupra contractelor colective de muncă, cari, după ce în aliniatul I dă definiția contractului colectiv de muncă, în aliniatul II declară că tot contracte colective de muncă sunt și stipulațiunile cuprinse în procesele verbale de conciliațiune (împăciuire după legea pentru reglementarea conflictelor de muncă), precum și hotărârile de arbitraj, soluționând conflictele colective de muncă.

Considerând că, denumirea de „hotărâre” dată, prin legea pentru reglementarea conflictelor de muncă, actelor de soluționare a litigiilor și împrejurarea că, comisiunea de arbitraj, poate fi prezidată, în anumite cazuri, de un magistrat, sau că acesta în calitate de președinte al Comisiunii fixează singur condițiunile de muncă, deci încheie contractul între patron și muncitori, nu sunt de natură a schimba caracterul stipulațiunilor actului și a-i da astfel, caracter de hotărâre judecătorească, deoarece intervenția acestui magistrat în soluționarea conflictului de muncă, nu este, după cum mai sus s'a observat, aceea a judecătorului, care să emită opiniunea pe care legea a prevăzut-o pentru rezolvarea unui oarecare litigiu de drepturi, ci, aceea a arbitrilor care a fost impus de legiuitor, în interesul părților și al Statului, președinte al comisiunii de arbitraj în anumite cazuri; și, în această calitate, exercitând aceleași atribuțiuni, pe care președintele ales le-ar putea exercita în baza mandatului primit dela arbitri, delegați ai părților, nu face decât să stabilească, în caz de neobținere a unei majorități în comisiune singur, condițiunile de muncă asupra cărora se iscase litigiul.

Că dar, hotărârile de arbitraj, pronunțate în conformitate cu dispozițiunile legii pentru reglementarea conflictelor colective de muncă, fie de comisiuni cu majoritatea voturilor membrilor lor, fie de președintele ales sau numit prin lege, în persoana unui magistrat, fiind contracte colective de muncă, convențiuni prin urmare, nu hotărâri judecătorești, urmează întrucât dreptul de recurs nu le este recunoscut prin lege, că hotărârile de arbitraj, nu pot fi atacate cu recurs în casațiune, ci numai anulate pe calea acțiunii principale, ca orice convențiuni în genere.

Că astfel fiind și cum recursul în casațiune nu poate

fi recunoscut părților interesate, nici în baza art. 25 din legea pentru organizarea înaltei Curți, deoarece dispozițiunile acestui articol privesc exclusiv hotărârile judecătorești date de arbitrii instituți prin procedura civilă și nici după art. 103 din Constituție, căci și această dispozițiune presupune tot o hotărâre judecătorească dată asupra unui litigiu de drepturi nu un contract, ca în speță, incidentul de inadmisibilitate ridicat de intimați, urmează a fi privit ca întemeiat și admitându-l, a respinge acest recurs ca inadmisibil, în principiu.

Pentru aceste motive, Curtea admite incidentul și respinge ca inadmisibil recursul, etc.

TRIBUNALUL COVURLUI S. II

Audiența dela 13 Februarie 1929

Președenția D-lui AUREL L. VIDRASCU judecător

Laszlo & Berguer cu Gabriel Elman

Sentința comercială No. 81

Faliment. Condițiuni. Declararea lui, Art. 695 cod. com. Indicii de fraudă din partea falitului. Necesitatea verificării existenței lor. Amânarea soluționării pentru alt termen în vederea unei expertize contabile. Art. 713 cod. com.

Pentru ca cineva să poată fi declarat în stare de faliment se cere ca să fie comerciant, să fie în încetare de plăți să fie pentru datorii comerciale. Fiind constatate aceste trei condițiuni declararea falimentului urmează a fi făcută fără nici o întârziere, căci în caz contrar activul ce va forma gajul masei credale riscă a se vedea diminuat sau depreciat, fie prin frauduloase strageri, fie din lipsa de interes a posesorului de a se mai ocupa de dânsul. Deși falimentul fiind declarat și deși deci Tribunalul ar fi desinvestit de dosarul ce-l conține, totuși prin dispozițiuni speciale ale legii falimentare el are puteri de privilegere în tot decursul administrării falimentului până la complectarea lui lichidare, în care interval poate a dispune și arestarea falitului dacă se descopăr sau se stabilesc indicii de fraudă contra lui.

În consecință când printr-o acțiune se cere declararea unui comerciant în stare de faliment și arestarea acestuia pentru faptul că a săvârșit anumite fraude, instanța este autorizată, ba chiar obligată, a declara falimentul dacă este cazul și a verifica existența fraudelor indicate, deci a amâna în acest scop soluționarea chestiunii asupra arestării falitului potrivit disp. art. 713 cod. com.

Tribunalul,

Asupra petițiunii înreg. sub No. 1042 din 1929 la acest Tribunal prin care firma „Laszlo & Berguer” solicită ca potrivit art. 697 c. com. să fie invitat în camera de consiliu comerciantul Gabriel Elman contra căruia ar fi indicii că deși este în stare de încetare de plăți, totuși își înstrăinează toate mărfurile în fraudă creditorilor.

Având în vedere că după o serie de 3 amânări, prin jurnalul No. 2056 din 1926 Tribunalul constatând încetarea plăților, numește provizoriu o comisiune de supraveghere și dispune trimiterea afacerii în ședință publică, unde mai existând și alte cereri de declararea pârâtului în stare de faliment s'a fixat același termen în vederea conexării.

Având în vedere și acțiunile acestea, făcute de Millo Quller și de Filip Maixur prin care se cere declararea pârâtului Gabriel Elman în stare de faliment, care toate au fost conexate.

Având în vedere susținerile orale ale reclamanților ce cer atât declararea pârâtului în stare de faliment, cât și arestarea lui.

Având în vedere și apărările pârâtului ce recunoscând starea de încetare de plăți s'a referit la aprecierea Tribunalului asupra primului capăt de cerere, cerând însă respingerea secundului, adică a arestărei sale.

In privința primului capăt al cererei:

Având în vedere că cele trei condițiuni cerute de art. 695 c. com. pentru ca cineva să trebuiască a fi declarat în stare de faliment sunt pe deplin stabilite în cauză nefiind contestate nici de pârât ce nu neagă nici calitatea sa de comerciant, nici natura comercială a datoriilor sale și nici că este în stare de încetare de plăți.

Că această ultimă condițiune se mai dovedește și cu referatele întocmite de Corpul Portăreilor local la 30 Ianuarie și la 9 Februarie 1929 din care rezultă că i s'a protestat efecte în valori însemnate încă dela 17 Decembrie 1928.

Că deci nefiind nici o îndoială asupra situațiunei de fapt în care se află creditorul comercial al pârâtului, înseamnă că este fatal și de neînlăturat a se admite acest prim punct al cererei, declarându-se pe dată falimentul.

In privința secundului capăt de cerere:

Având în vedere că s'a susținut de reclamanți că pârâtul pentru a-i defraudă a lucrat cu rea credință înscriind în registrele sale debitori fictivi și inexistenți, iar în bilanțul prezentat Tribunalului trecând ca creditori persoane ce din registrele sale rezultă că fuseseră deja achitate.

Că aceste două operațiuni fiind suficiente indicii de fraudă ce ar îndreptăți Tribunalul ca în baza art. 715 c. com. să ordone și arestarea falitului.

Că însă pentru evidențierea lor fiind necesară atât verificarea portofoliului falitului, cât și examinarea amănunțită a registrelor sale comerciale.

Că pentru o mai competentă și mai dezvoltată analizare a acestor operațiuni comerciale găsiindu-se utilă o expertiză contabilă a cărei cheltuieli se oferă reclamanții a o suportă, urmează ca acest punct să nu fie soluționat decât după ce se va efectua o atare expertiză pe care Tribunalul cată a o dispune.

Având în vedere deci că din toate cele mai sus expuse rezultând că primul capăt de cerere este în situațiunea de a fi tranșat îndată, iar pentru rezolvare secundului necesitându-se o amânare, urmează a se analiza în drept care din cele 3 situațiuni posibile este acceptabilă speței: se va amâna întreaga chestiune, se va soluționa de îndată ambele puncte, sau se va rezolvă primul și se va amâna soluționarea secundului capăt dedus judecăței.

Având în vedere că declararea falimentului, mai ales în cazurile unde ca în speță se susține că comerciantul înstrăinează mărfurile sale într'un mod suspect, este o măsură ce are ca scop și ca prim efect ridicarea tuturor bunurilor din administrarea falitului prin sigilarea lor imediată de către judele sindic, măsură ce asigură dela început că restul de marfă nu va mai fi lăsată la discreție debitorului insolubil și neplatinic.

Că deci atunci când falimentul este iminent și actual, declararea lui devine o chestiune de grabnică și imediată soluționare, pentru a ridica cât mai repede administrarea bunurilor din mâna chematului în declarare.

Că de aceea nu se poate admite a se amâna declararea pârâtului în stare de faliment până la data când vor fi strânse și elementele din care să se vadă dacă rezultă și indiciile de fraudă, aceia ce ar fi o lipsă și de rațiune și de prudență.

Având în vedere că din moment ce reclamanții prin con-

cluziile lor cer luarea a două măsuri distincte, din care însă pentru una nu sunt adunate încă elementele necesare și utile pentru a se putea pune Tribunalul în situațiunea de a o rezolvă în deplină cunoștință de cauză, nu înseamnă că din împrejurarea că prima fiind de o grabnică și imediata soluționare să se tragă concluziunea că Tribunalul este silit a se pronunța și asupra celeilalte ce nu este în situațiunea de a se judecă, sau a refuză a se pronunța asupra ei! Aceasta ar fi a se denegă dreptatea sau a se judecă incomplet.

Având în vedere că art. 715 c. com. prin al. 1 și 2 prescrie clar și categoric cum că Tribunalul de comerț este în măsură a ordonă arestarea falitului în contra căruia se stabilesc indicii suficiente de fraudă, atât deodată cu pronunțarea sentinței declarative de faliment, cât și mai în urmă în orice stadiu al falimentului, adică în urma declarării până la închiderea dosarului de faliment prin lichidarea sau ridicare lui.

Că deci rezultă că în situațiunea speței Tribunalul este autorizat atât prin rațiune de utilitate practică cât și prin principii de text, de a soluționa de îndată primul capăt al acțiunei, adică cererea de declarare în stare de faliment, iar rezolvarea secundului capăt de cerere sprijinit pe admiterea primului, adică arestarea falitului, să o amâne pentru un alt termen până când se va efectua și depune expertiza contabilă găsită utilă în cauză.

Că în consecință urmează a se admite declararea pârâtului în stare de faliment, a se dispune expertiza contabilă pentru a verifică operațiunile falitului vorbite mai sus și reținându-se afacerea pe rol a se fixa un termen când se va hotărî asupra măsurii arestărei falitului.

Pentru aceste motive redactate de dl Aurel L. Vidrașcu, Jude de ședință Trib. admite acțiunile de declarare etc. și reținând dosarul pe rol, amână cauza la 27 Februarie 1929, pentru soluționarea secundului capăt de cerere sprijinit pe disp. art. 715 c. com.

(ss) *A. L. Vidrașcu, Gh. Dumbravă.*

NOTA. — La termenul dela 27 Februarie 1929 Tribunalul compus din d-nii Dan Iancovescu, președinte și T. Anastasiu, jude sindic a dat următoarea sentință comercială:

Tribunalul,

Asupra hotărârei luate de Tribunal în ziua de 13 Februarie 1929 prin sentința No. 81 asupra celui de al doilea capăt de cerere făcută de reclamanți în cererea de faliment contra lui Gabriel Elman, adică numitul care a fost declarat în stare de faliment prin sus zisa sentință urmează sau nu să fie arestat.

Având în vedere actele și lucrările dosarului.

Având în vedere că întrucât Tribunalul odată cu declararea în stare de faliment a comerciantului Gabriel Elman prin sentința No. 81 din 13 Februarie 1929 a sesizat și Parchetul local despre aceasta care este în măsură a cercetă asupra indiciilor de fraudă și a ordonă arestarea, și întrucât se constată că n'au survenit indicii noi de fraudă în momentul pronunțării hotărârei, Tribunalul urmează a reveni asupra dispozițiunilor luate prin sus zisa sentință și a respinge cererea de arestare și revine asupra dispozițiunilor luate și respinge cererea de arestarea falitului etc.

(ss) *Dan Iancovescu, T. Anastasiu.*

NOTA. — In prim loc Tribunalul dela 27 Februarie 1929 pentru a putea reforma această sentință,

nu era nici instanță de opoziție pentru ca față de elementele noi deduse în cauză să fie îndreptățit a retracta prima sa hotărâre dela 13 Februarie și nici nu se găsea față de măsuri preparatorii dispuse de el într'o ședință anterioară pentru ca observând inutilitatea să fie în drept a reveni asupra lor, căci prin hotărârea dela 13 Februarie s'a motivat și s'a decis în drept asupra posibilității de a se declara deocamdată falimentul și numai în urmă dacă indiciile de fraudă indicate de reclamantii vor fi găsite ca existente să se ordone și arestarea falitului.

Deci era vorba de o hotărâre interlocutorie, tranșată în mod definitiv și irevocabil pentru instanță, iar nu de o măsură preparatorie asupra căreia să se poată reveni. În cât la 27 Februarie era legat a se pronunța numai dacă într'adevăr se constată sau nu indiciile de fraudă propuse în sarcina falitului; atât trebuia să discute, atât era în drept a soluționa.

Dar mai apoi, socotind chiar că Tribunalul de la 27 Februarie 1929 ar fi fost o instanță de casare, asupra chestiunilor tranșate prin sentința com. No. 81 din 1929, încă credeam că interpretarea juridică nu este de partea sentinței dela 27 Februarie 1929, căci aceasta pentru a hotărâ că Tribunalul nu mai este competent de a ordona arestarea falitului aduce ca argumente că a fost sezizat Parchetul ce este în măsură de a lua această dispoziție și că indiciile de fraudă nu sunt survenite ulterior pronunțării hotărârei declarative de faliment. Ori ambele aceste argumentări cad față de dispozițiunile clare și categorice ale art. 713 al 1 și 2 c. com. ce nu fac nici un fel de distincțiune asupra indiciilor de fraudă, dacă sunt anterioare sau ulterioare declarării falimentului și nu opresc ca Tribunalul să ordone arestarea dacă a fost sezizat și Parchetul despre hotărârea declarării. Și aceste distincțiuni nici nu ar fi logice și raționale față de scopul legiuitorului ce a edictat menționatul art. 713, prin care s'a urmărit ca și Tribunalul comercial dela sine putere și mai înainte de a interveni Parchetul să poată **seziza** Cabinetul de instrucție, căci s'a socotit că mai competent este Tribunalul ce a declarat și priveghează falimentul să observe și să evidentieze indiciile de fraudă ale unui falit, de cât Parchetul ce mai întotdeauna culege informațiuni în această privință tot de la Tribunal și din dosarul acestuia. Apoi nu vedem raționamentul pentru care s'a hotărât că are importanță dacă fraudă s'a comis mai înainte, sau după declararea falimentului, căci după cum am văzut, chiar după această dată Tribunalul tot nu este dezinvestit de dosarul falimentului ce rămâne în privigherea lui, iar arestarea poate s'o ordone oricând, suficient să arate existența unor indicii de fraudă în sarcina falitului. A dispune contrariul înseamnă a adăoga și a radia din text.

A. L. V.

TRIBUNALUL ILFOV SECȚIA I-a COMERCIALĂ

Audiența de la 9 Iulie 1930

Președenția D-lui HARITON UDREA, judecător

A Lazaris cu Const. Demetriadis

Sentința No. 1382

Operațiuni de bursă. De câte feluri sunt? Jocul de bursă? Caracterul „marjei” în cazul jocului de bursă. Comisionar. Când i se poate opune excepția jocului de bursă? Caracterul „marjei” în cazul jocului de bursă

1. *Operațiunile de bursă pe termen, sunt sau reale sau ele ascund numai un joc asupra diferenței, și acestor din urmă operațiuni, dacă sunt făcute prin bursă, nu li se poate opune excepția jocului de bursă, însă dacă sunt făcute în afară de bursă, această excepție li se poate opune, conform art. 1636 cod. civ.*

2. *Excepția jocului de bursă se poate opune și intermediarului comisionar, care a participat cu bună știință la un joc de bursă, fiindcă un act ilicit lovește pe toți care au participat la el, neputând astfel jocul de bursă să producă vreun efect nici direct, nici când e făcut prin comisionar.*

3. *Marja dată unui bancher, pentru a acoperi o diferență de curs, constituie o garanție, și ea rămânând în proprietatea celui care o depune, acesta o poate reclama în cazul jocului de bursă, însă dacă la lichidare ea rămâne ca plată, în cazul acesta ea nu se mai poate reclama, fiindcă după art. 1638 cod. civ., o astfel de plată nu se mai poate repeti.*

Tribunalul,

Asupra acțiunii introdusă de Andrei Lazaris, azi declarat în stare de faliment și reprezentat prin d-l judecător sindic, contra lui Constantin Demetriadis din Calafat, pentru a fi obligat să-i plătească suma de lei 371.000 cu dobânzi și cheltueli de judecată;

Cum și asupra cererii reconvenționale făcută de Constantin Demetriade, contra lui Andrei Lazaris, prin care cere ca acesta să fie obligat să-i plătească suma de lei 195.000, plus procente și cheltueli de judecată.

Având în vedere actele din dosar, susținerile părților și concluziile scrise depuse la dosar;

Având în vedere că reclamantul a susținut că își întemeiază acțiunea sa pe faptul, că a convenit cu pârâțul prin scrisoarea acestuia din 14 Iunie 1921, ca să-i cumpere la acea dată 500.000 lei la Paris, la cursul zilei „au mieux”, iar lei cumpărați să-i livreze pârâțului la București pe ziua de 15 Septembrie 1921, contra cek Paris, fiind socotită suta de lei 21, 17. 1/2 fr.; că tot prin acea scrisoare se arată că drept speze și comisionul reclamantului, pârâțul va plăti câte 2 franci la suta de lei, iar pentru garantarea operațiunii, pârâțul se obligă ca în maximum opt zile să depue drept „marjă” suma de 100.000 lei, și în cazul scăderii leului la Paris, acesta se obliga să depună sumele necesare, pentru a fi menținută marja de 20 la sută; că pe baza acestei scrisori reclamantul s'a adresat către Alfred Aftalion din Paris, autorizându-l să cumpere în contul reclamantului 500.000 lei la Paris, livrabili la 15 Septembrie 1921 la București, la cursul cel mai favorabil; că apoi între părți a urmat o corespondență, din care se vede că reclamantul i-a cerut pârâțului să depună marja, și apoi să fie mărită cu încă 100.000 lei, fiindcă din cauza scăderii leului, garanția depusă nu mai era suficientă; că la 12 Septembrie 1921, pârâțul i-a cerut reclamantului să prelungească termenul de livrare, cu încă trei luni, până la 15 Decembrie 1921, obligându-se să plătească reportul convenit; că la 14 Septembrie 1921, recla-

mantul i-a comunicat părâtului, că nu convine la prelunge-
gire, arătând că leii cumpărați vor fi lichidați la Paris în
acea zi sau a doua zi, când va da și dispoziție ca să fie
cumpărați în contul părâtului francii necesari în cek Paris
pentru acoperirea diferenței; că procedându-se la lichidare
pe ziua de 15 Septembrie 1921, reclamantul i-a comunicat
părâtului, că lichidând operațiunea celor 500.000 lei, a re-
zultat o pagubă de 385.000 lei din care reducându-se 180.000
lei avansul primit, a rămas un sold de 205.000 lei datorafi de
pârât; că pârâtul, prin scrisoarea trimisă reclamantului, s'a
recunoscut dator cu suma de lei 205.000 lei și s'a obligat să-i
plătească reclamantului această sumă cât mai neîntârziat;
că mai pe urmă pârâtul a invocat excepția jocului de bursă,
pentru a nu plăti această sumă; că excepția jocului nu se
poate invoca, a susținut reclamantul fiindcă operația dintre
părți n'a fost un joc asupra diferenței de la 15 Septembrie
1921, ci a fost o operație reală; că apoi lichidarea făcându-se
la Paris, ar urmă să fie aplicată legea franceză, și această
lege înlătură excepția jocului de bursă; că dacă se spune
că se aplică legea română, trebuie observat că reclamantul
a fost numai mandatar, nu parte contractantă, astfel că față
de el nu se poate invoca excepția jocului; și în fine asupra
cererei reconvenționale, reclamantul a susținut, că pârâtul
nu mai poate să ceară înapoi suma depusă ca marjă, fiind-
că pentru reclamant această depunere a constituit o plată;

Având în vedere că pârâtul a susținut, că operațiunea in-
tervenită între părți n'a fost reală; că părțile n'au făcut de-
cât să joace asupra diferenței existentă la 15 Septembrie
1921; că rezultă acest lucru din faptul, că operațiunea s'a
terminat prin cererea de către reclamant numai a diferenței
în lei rezultată la 15 Septembrie 1921; că apoi chiar faptul,
că pârâtul care era Român locuind în țară, a cerut ca să-i
fie cumpărați lei la Paris care să-i fie livrați la București, a-
rătă că operația nu era reală; că deci se stabilește că opera-
ția nu era reală, ci a constituit un joc de bursă;

Că legea aplicabilă operațiunii intervenită între părți, este
legea română nu cea franceză, fiindcă atât locul încheerii
convenției a fost în țară, cât și locul unde trebuia exe-
cutată;

Că reclamantul a fost parte contractantă în această o-
perație; că chiar dacă ar fi fost comisionar, excepția jocului
i se poate opune și acestuia;

Că în ceea ce privește cererea reconvențională făcută de
pârât, acesta a arătat că marja constituită de el reclaman-
tului, nu era o plată, ci o garanție; că nefiind o plată, res-
tituirea ei se poate cere; în consecință pârâtul a cerut ad-
miterea excepției și a cererei reconvenționale făcută de a-
cesta;

Având în vedere că acestea fiind susținerile părților, ur-
mează să vedem dacă operațiunea dintre părți a constituit
o vânzare cumpărare reală, sau ea a constituit un joc de
bursă; că dacă se stabilește, că operațiunea a constituit un
joc de bursă, urmează să examinăm dacă se aplică legea
franceză sau legea română, și în cazul aplicării legii ro-
mâne, vor fi examinate principiile, ce se aplică operațiunii
dintre părți, privindu-se reclamantul și sub aspectul de co-
misionar, cum a susținut acesta că a fost în operațiunea in-
tervenită între părți;

Având în vedere că din actele dosarului și susținerile păr-
ților, rezultă că operațiunea dintre părți nu a constituit o
vânzare reală; într'adevăr rezultă acest lucru, din faptul că
intenția părților, degajată din corespondența urmată între
părți s'a purtat numai asupra diferenței cursului leului de
la 15 Septembrie 1921; că examinată scrisoarea din 14 Sep-
tembrie 1921, din ea se vede, că reclamantul, convenind la
cererea părâtului de a i se da o prelungire de 3 luni, numai
dacă i se depune diferența existentă, mai departe arată că
chiar în aceea zi, sau a doua zi leii cumpărați vor fi lichidați,
iar prin Bursa din Paris va cere cumpărarea francilor ne-

cesari în cek Paris pentru acoperire; că însă prin scrisoarea
din 15 Septembrie 1921, trimisă de reclamant, n'a mai fost
vorba de cumpărare de franci francezi, ci reclamantul arată
numai că din paguba suferită de pârât prin scăderea leului,
acesta datoră suma de lei 385.000 lei, din care scăzându-se
180.000 lei primiți de reclamant, mai rămânea de plătit su-
ma de lei 205.000 lei; că apoi și situația părâtului, care fiind
Român și locuind în țară, arată, că operația n'a constituit
o operație reală; într'adevăr nu se poate concepe ca un
Român să caute să-și procure moneda noastră la Paris, pen-
tru a-i fi predată în țară, când de acest lucru nu avea ne-
voie, fiindcă moneda noastră o avea oricând la îndemână în
țară; că însă timpul, când au convenit părțile, erau acele al
fluctuației valutare a leului, când pentru mulți era credința
că leul se va urca; că în vederea aceasta s'au încercat mul-
te jocuri de bursă asupra leului; că acest caracter l-a avut
și operația dintre părțile de față, care nu s'a gândit la o
operație reală, fiindcă nu-și avea nici un rost o operație
reală de vânzare pe termen a leului la Paris și predată în
țară, între doi Români, ce locuiau în țară, ci aceștia s'au
gândit numai la un joc asupra diferenței leului; că deci se
stabilește că operația dintre părți n'a fost o vânzare reală,
ci un joc de bursă;

Având în vedere că operația dintre părți a fost încheiată
în țară; că execuția ei trebuia să fie făcută în țară; că de
asemenea nu se stabilește că jocul de bursă a avut loc prin
mijlocul Bursei din Paris; că stabilindu-se acestea, nu legea
franceză se aplică operațiunii dintre părți, ci legea română;

Considerând că după principiile în materie, operațiunile
de bursă fac pe bani gata, sau pe termen; că operațiunile
pe termen, sunt sau reale, adică operațiunile așa cum apar
corespund intențiunii de a se lega a părților contractante,
sau ele ascund numai obligația de plată unei diferențe; că
primele operațiuni, corespunzând unor necesități economice,
au un caracter licit, pe când cele din urmă, din cauză că ele
constitue numai o speculă, un joc asupra diferențelor, au un
caracter ilicit în afară de bursă și sunt interzise în bursă;
că însă pentru a se da o mai mare fermitate operațiunilor
de bursă, art. 42 din legea Burselor arată, că pentru ope-
rațiunile făcute prin ea, nu se poate opune excepția jocului
de bursă; că însă pentru operațiunile făcute în afară de
Bursă, această excepție se poate opune în conformitate cu
art. 1636 cod. civ.;

Considerând că excepția jocului de bursă se poate opune
și intermediarului, care a participat cu bună știință la un
joc de bursă; într'adevăr participarea la un act ilicit lovește
pe toți care au participat la el; că acest act nu poate să
producă nici direct, nici pe calea deturnată vre-un efect; că
a admite ea intermediarului să nu i se poată opune excepția
jocului de bursă, ar însemna să se dea efect jocului de bur-
să prin faptul că este făcut prin intermediar; că deci excep-
ția jocului de bursă se poate opune și intermediarului co-
misionar, care a luat parte la un joc de bursă;

Având în vedere că stabilindu-se, că și intermediarului
comisionar i se poate opune excepția jocului de bursă, este
inutil să se mai cerceteze, dacă reclamantul în speța de față
a fost parte contractantă cu pârâtul, sau a fost numai co-
misionar; că s'a arătat mai înainte, că operația intervenită
între aceștia a fost un joc de bursă; că buna știință a recla-
mantului, că participă la un joc de bursă, a rezultat din cele
expuse; că stabilindu-se acestea, excepția jocului de bursă
se găsește întemeiată și în consecință acțiunea reclamantului
urmează a fi respinsă;

Având în vedere și cererea reconvențională făcută de pâr-
râtul Constantin Demetriadis;

Considerând că marja, dată unui bancher, pentru a fi a-
coperită o diferență de curs, constituie o garanție; că în spe-
ța de față se constată că însăși părțile i-au dat acest ca-

racter, în corespondența lor vorbindu-se adesea de garanția ce trebuia depusă;

Considerând că pentru această garanție, proprietar rămâne cel care a constituit-o; că în cazul jocului de bursă, acesta poate să reclame garanția, ce asigură pe cealaltă parte în jocul de bursă; că art. 1638 spune că pierzătorul nu poate repeti, ceea ce a plătit de bună voie; că însă în cazul garanției, garanția nu este o plată, ca să nu se poată repeti, ci ea rămâne încă în patrimoniul pierzătorului;

Considerând însă, că dacă la lichidarea, pierzătorul dă în plată garanția, atunci garanția și-a pierdut caracterul ei, și o plată a avut loc; că după aceea pierzătorul nu mai poate să repete garanția, fiindcă el nu mai poate să repete ceea ce a plătit;

Având în vedere că în speța de față se constată că pârâțul a depus drept „marjă” reclamantului suma de lei 180.000; că la lichidarea dintre părți, s'a constatat că pârâțul a pierdut 385.000 lei; că prin scrisoarea din 15 Septembrie 1921, reclamantul i-a arătat pârâțului, că din suma de lei 585.000 pierdere, scăzându-se acotul prinit de reclamant de 180.000 lei, mai datorează pârâțul suma de lei 205.000; că prin scrisoarea din aceeași zi a pârâțului, acesta recunoaște că a mai rămas dator suma de lei 205.000; că din această corespondență rezultă că cei 180.000 lei i-au rămas reclamantului la lichidare ca plată; că fiind o plată, ea nu se mai poate repeti; că fiind astfel și cererea reconvențională se găsește nefondată și în consecință se respinge.

Pentru aceste motive, redactate de d-l Judecător Hariton Udrea, Tribunalul respinge acțiunea și cererea reconvențională etc.

(ss) Hariton Udrea, Gh. Cerban.

A apărut Revista de Drept Internațional organ al Institutului Român de Drept Internațional sub conducerea d-lor profesori Nicolae Titulescu și Demetru Negulescu, cu următorul cuprins:

La Société des Nations et les minorités de Nicolae Titulescu.

La Nationalité à la 1-ère Conférence de Codification de G. Guerrero, fost președinte al Adunării Societății Națiunilor.

L'Union Internationale Européenne et l'Union Panaméricaine de A. Alvarez, Membru al Institutului Franței.

La révision du Pacte de la S. D. N., de Prof. W. Schucking.

Le Droit International d'autrefois et d'aujourd'hui de Prof. A. Gavaglieri.

La codification du Droit International de la Paix, de Prof. Ch. Visscher.

Le Droit des représailles dans les Conventions de la Haye du 20 Janvier 1930, de Prof. K. Strupp.

Les avis consultatifs de la Cour permanente de Justice Internationale, de Prof. Demetru Negulescu.

La jurisprudence roumaine en matière d'exequatur, de Victor Hillard, avocat.

Buletin bibliografic, jurisprudență internațională, dări de seamă, etc.

BANCILE ENGLEZE de Petru Drăgănescu-Brateș, tratează evoluția băncilor din Anglia în timp de 100 ani; conține numeroși termeni de bancă; explică operațiunile și soluțiunile *crizelor bancare*.

De vânzare la librării și la *Curierul Judiciar*.

A apărut:

CODUL TRANSPORTURILOR ADNOTAT cu doctrina și jurisprudența de Petre Al. Măinescu, Avocat al C. F. R. cu o Prefață de I. Ionescu-Dolj, Președinte la Consiliul Legislativ.

Vol. format mare cuprinde peste 1112 pagini și în Anexe are toate legile, regulamentele, tarifele și convențiunile cu privire la transport.

Prețul Lei 500.—

A APĂRUT : în Editura *Curierul Judiciar*, LEGEA TITLURILOR LA PURTĂTOR. PIERDUTE, FURATE, DISTRUSE, ETC., adnotată cu doctrina și jurisprudența până la zi, de Traian Alexandrescu, Pro-Decan al Baroului de Ilfov, Directorul contenciosului la Banca Țarei Românești, Studiu teoretic și practic pentru uzul avocaților, magistratilor, societăților, băncilor și agenților de schimb.

C U P R I N Z Â N D :

Formularele necesare în practică pentru obținerea duplicatelor. — Formularele pentru valabila constituire a gajurilor de titluri. — Instrucțiuni practice și doctrinale pentru constituirea gajurilor de titluri. — Expunere de doctrină și jurisprudență asupra acțiunii în revendicare. — Expunere de doctrină și jurisprudență asupra responsabilității băncilor și agenților de schimb. — Textul legii titlurilor la purtător, pierdute, furate, distruse, etc. din 15 Noembrie 1918. — Textul legii din 28 Noembrie 1918 pentru eliberarea de duplicate de pe efectele comerciale sustrate, pierdute sau distruse din cauza războiului. — Textul legii din 28 Noembrie 1918 pentru eliberarea de duplicate de pe efectele comerciale evacuate în Rusia. — Textul regulamentului din 7 Februarie 1906 pentru tragerile la sorți a titlurilor ce se amortizează din datoria publică. — Textul legii din 14 Oct. 1920 pentru eliberarea de certificate în locul titlurilor, obligațiunilor și acțiunilor evacuate din cauza războiului.

Vol. format mare cuprinde 250 pag.

Prețul Lei 180.— velina Lei 200.—

A apărut : în Editura *Curierului Judiciar* : DREPT COMERCIAL COMPARAT. vol. I, de M. HACMAN, Profesor de Drept comercial la Universitatea din Cernăuți.

Acest volum, format mare, având 840 pagini cuprinde: *Partea Generală. — Dreptul comerțantului fizic. — Dreptul obligațiunilor comerciale.*

Prețul 500 lei

A apărut: INSEMNĂRI CRITICE, pe marginea legiuirilor partidului Național-Țărănesc, Studiu critic legislativ, de d-l C. C. Zamfirescu, avocat. — Prețul 50 lei.

A apărut: CONTRACTUL DE CONCESIUNE DE SERVICIU PUBLIC, de Jean H. Vermeulen, avocat, conferențiar universitar.

A apărut: JURISTUL ANDRONACHE DONICI de Andrei Rădulescu, membru al Academiei Române, Consilier la Înalta Curte de Casație. Broșura conține 42 pag.

Prețul 30 lei

A apărut: ISTORIA DREPTULUI PENAL ROMÂN de Petre Ionescu-Muscel, doctor în drept dela Universitatea din Roma. (210 pag. format mare. Prețul 220 lei).

A apărut: CERCETĂRI DESPRE ABUZUL DE DREPTURI de FLORIN SION. Lei 100.